

MEDYCINA DYDAKTYKA WYCHOWANIE

ISSN 0137-6543

ROK XXXIX

AKADEMIA MEDYCZNA W WARSZAWIE

NR 10/2007

Zespół redakcyjny:

Prof. dr hab. Stefan Kruś – redaktor honorowy
Prof. dr hab. Mirosław Łuczak – redaktor naczelny
Dr Dariusz Kawecki – z-ca redaktora naczelnego
Mgr Karolina Gwarek – redakcja i korekta
Mgr Małgorzata Pietkiewicz – redakcja i korekta

Rada Programowa i Naukowa:

Prof. dr hab. **Leszek Pączek** – Rektor Akademii Medycznej w Warszawie, prof. dr hab. **Ryszarda Chazan** – Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą, prof. dr hab. **Wiesław Gliński** – Prorektor ds. Klinicznych, Inwestycji i Współpracy z Regionem, prof. dr hab. **Jerzy Stelmachów** – Prorektor ds. Kadr, prof. dr hab. **Piotr Zaborowski** – Prorektor ds. Dydaktyczno-Wychowawczych, prof. dr hab. **Marek Krawczyk** – Dziekan I Wydziału Lekarskiego, prof. dr hab. **Renata Górka** – Prodziekan ds. Oddziału Stomatologicznego, prof. dr hab. **Maciej Karolczak** – Dziekan II Wydziału Lekarskiego, dr hab. **Waldemar Koszewski** – Prodziekan ds. Oddziału Nauczania w Języku Angielskim, prof. dr hab. **Józef Sawicki** – Dziekan Wydziału Farmaceutycznego, prof. dr hab. **Piotr Małkowski** – Dziekan Wydziału Nauki o Zdrowiu, prof. dr hab. **Zbigniew Gaciong** – Dziekan Wydziału Kształcenia Podyplomowego.

Wydawca:

Akademia Medyczna w Warszawie,
Senacka Komisja ds. Informacji Naukowej i Wydawnictw.

Adres redakcji:

ul. Żwirki i Wigury 61, 02-091 Warszawa
tel. 022 57 20 615
e-mail: mdw@am.edu.pl
www.am.edu.pl/biuletyn/index.html

Zdjęcia:

Dział Fotomedyczny AM
Prawa autorskie zastrzeżone. Żadna część publikacji nie może być powielana bez zgody Wydawcy. Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo redagowania i skracania tekstów i nie odpowiada za treść publikowanych reklam.

Skład i druk:

Oficyna Wydawnicza AM
tel. 022 57 20 327, fax 022 57 20 328
e-mail: oficyna.wydawnicza@am.edu.pl

Spis treści:

Z ŻYCIA AKADEMII MEDYCZNEJ W WARSZAWIE

<i>Ewa Sikora</i>	
Konferencja „Seneca.2007” – na temat nowotworów i starzenia.....	2
<i>Małgorzata Pietkiewicz</i>	
Spotkanie po 50 latach.....	3
<i>Włodzimierz Otto</i>	
Urazy czaszkowo-mózgowe up to date.....	4
<i>Karolina Gwarek</i>	
Skarbnica wiedzy – wywiad z Mirosławą Müldner-Kurpetą	5
<i>Leszek Bablok</i>	
Notka biograficzna Mirosławy Müldner-Kurpety ..	7
<i>Elwira Zielińska</i>	
Z Senatu Akademii Medycznej w Warszawie	8
<i>Jarosław Czerwiński, Karolina Gwarek, Małgorzata Kruk</i>	
Inauguracja studiów podyplomowych	11
<i>Przemysław Rzodkiewicz</i>	
III Forum Dyskusyjne Parlamentu Studentów.....	14
<i>Jerzy Chrzanowski</i>	
Święto Sportu w Akademii.....	16
<i>Karolina Gwarek</i>	
Sztuka komunikacji.....	17

INAUGURACJA ROKU 2007/2008 W AM

Przesłanie Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego.....	18
Słowo JM Rektora.....	18
<i>Redakcja „MDW”</i>	
Vivat Academia! – relacja z inauguracji roku akademickiego w naszej uczelni.....	24

NAUKA

<i>Andrzej Górski, Jan Borysowski</i>	
Bakteriofagi: quo vaditis?	27

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

<i>Karolina Gwarek</i>	
Najlepsi z najlepszych – nagrodzeni w Akademii Medycznej.....	34
Lista osób wyróżnionych w AM.....	35

Konferencja „SENECA.2007”

W dniach 4-6 października br. w Centrum Dydaktycznym Akademii Medycznej w Warszawie odbyła się Konferencja Europejska Seneca.2007 na temat Nowotworów i Starzenia.

Konferencja stanowiła realizację projektu FP 6 Unii Europejskiej (Life Science, Genomics and Biotechnology for Health, Contract No LSHM-CT-2006-037312) „From Cellular Senescence and Cell Death to Cancer and Ageing – acronym Seneca”. Koordynatorem projektu była prof. Ewa Sikora z Instytutu Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego. W skład komitetu organizacyjnego wchodził także naukowiec: Vladimir Anisimow z Rosji oraz Graham Pawelec z Niemiec. Z kolei komitet naukowy zasilili: Suresh Rattan (Dania), Rudi Westernorp (Holandia), Claudio Franceschi (Włochy), Tom Kirkwood (Anglia), Leonard Hayflick (USA). Bezpośrednim organizatorem konferencji był Instytut Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego PAN, reprezentowany przez Martę Rucińską oraz Marcina Szumowskiego z Biura Współpracy i Zarządzania Projektami.

Celem konferencji była konsolidacja środowisk naukowców zajmujących się badaniami procesów kancerogenezy i terapii przeciwnowotworowych oraz procesów związanych ze starzeniem i śmiercią komórkową, a także starzeniem się organizmów. Obecnie wiadomo, że procesy starzenia i nowotworzenia są ze sobą ściśle powiązane. Uszkodzenia DNA prowadzą zarówno do zatrzymania podziałów komórkowych i starzenia, jak i mutacji oraz powstawania nowotworów. Ostatnio wykazano, że starzenie komórkowe stanowi barierę w początkowej fazie kancerogenezy. Skracanie telomerów jest swoistym replikometrem, krótkie telomery stanowią

sygnał do starzenia komórkowego, ale mogą też być powodem aberracji chromosomowych i przyczyniać się do transformacji nowotworowej. Zachorowalność na nowotwory rośnie dramatycznie wraz z wiekiem.

Prof. Leszek Pączek otworzył konferencję „Seneca.2007”

Wpływa na to czas ekspozycji organizmu na uszkodzenia DNA i mutacje sprzyjające powstawaniu nowotworów, ale również stare komórki modyfikują środowisko, które zaczyna sprzyjać podziałom komórek prenowotworowych i nowotworowych. Ostatnio wykazano, że terapia przeciwnowotworowa może prowadzić nie tylko do śmierci programowanej – apoptozy, ale również starzenia komórek nowotworowych. Mutacje komórek macierzystych wiedzą do transformacji nowotworowych, ale ich pula, wyczerpująca się wraz z wiekiem, przyczynia się do spadku zdolności regeneracyjnej i starzenia organizmu.

Wszystkie te zagadnienia były poruszane podczas konferencji, którą podzielono na sześć sesji: Biodemografia, Utrzymanie Integracji Genomu, Śmierć Komórkowa i Starzenie Komór-

kowe, Starzenie Układu Odpornościowego oraz Immunoterapia, Komórki Macierzyste, Oddziaływanie Nowotwór-Gospodarz.

Słowo powitalne skierowali do uczestników: Rektor Akademii Medycznej prof. Leszek Pączek, przedstawiciel Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. Andrzej Jerzmanowski oraz doc. Urszula Sławińska – przedstawicielka Dyrekcji Instytutu Biologii Doświadczalnej. W części powitalnej wzięły udział również: Komisarz Unii Europejskiej dr. Bearice Lucaroni oraz koordynator projektu prof. Ewa Sikora.

Wykłady plenarne wygłosili: Tom Kirkwood (Anglia) – twórca teorii jednorazowego ciała oraz Julio Celis (Dania) – twórca peroteomiki w badaniach nowotworu. Wprowadzenie do konferencji prasowej dali Leonard Hayflick, odkrywca limitu podziałów komórkowych zwanego od jego nazwiska limitem Hayflicka, oraz Suresh Rattan, twórca teorii hormezy w starzeniu się organizmu. Uwagi końcowe przedstawił prof. Claudio Franceschi, twórca teorii „Inflam-ageing”, mówiącej o stanie zapalnym jako głównym motorze starzenia się układu odpornościowego.

W konferencji uczestniczyło w sumie ponad 150 osób oraz blisko 30 wykładowców z Europy, Ameryki Północnej i Japonii. Poza zaproszonymi wykładowcami referaty wygłosiły osoby wyselekcjonowane na podstawie abstraktów oraz młodzi naukowcy. Wszyscy oni otrzymali stypendia finansowane z funduszy projektu. Zaprezentowano również kilkadziesiąt doniesień posterowych, w tym 20 autorów uzyskało dofinansowanie z funduszy europejskich.

Prof. Tom Kirkwood podczas wykładu plenarnego

Wszyscy uczestnicy konferencji korzyścili z wyśmienitych po-

częstunków serwowanych w czasie lunchu, przerw kawowych, recepcji powitalnej oraz sesji posterowej.

Konferencję zakończyła uroczysta kolacja w jednej z warszawskich restauracji. Program rozrywkowy obejmował występ akordeonistów oraz dyskotekę, którą szczególnie chwalili młodzi naukowcy.

Wielu uczestników konferencji wyrażało pozytywne opinie o jej nie tylko ciekawej, ale też bardzo ważnej tematyce i niezwykle wysokim poziomie merytorycznym. Po raz pierwszy w Europie udało się w jednym miejscu zgromadzić tylu wybitnych specjalistów z pogranicza badań starzenia i nowotworów. Wykładom towarzyszyły ożywione dyskusje, które konty-

Organizatorem konferencji był Instytut Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego (na zdj. dr Marcin Szumowski)

nuowano w kuluarach. Tam też padł postulat, aby za dwa lata zorganizować podobne spotkanie.

prof. dr hab. Ewa Sikora
Instytut Biologii

Doświadczalnej im. M. Nenckiego

Spotkanie po 50 latach...

W piątek 19 października 2007 r. w Sali Senatu AM odbyła się uroczystość wznowienia dyplomów absolwentom Oddziału Stomatologii I Wydziału Lekarskiego po 50 latach od ukończenia studiów.

W latach 1952-1969 programy okresu studiów stomatologicznych wynosił 5 lat oraz 1 rok studenci mieli na zdawanie egzaminów dyplomowych. W zależności od terminu ostatniego egzaminu dyplomowego rokiem ukończenia studiów dla tegorocznych jubilatów był 1957 lub 1958. Dlatego w dniu uroczystości spotkało się aż 40 absolwentów, którym odnowiono dyplomy. Jedną z osób, która odbierała dyplom, był prof. Tadeusz Bączkowski, Prodziekan ds. Oddziału Stomatologicznego w latach 1992-1999. W trakcie uroczystości głos zabrali Rektor Akademii Medycznej w Warszawie prof. Leszek Pączek oraz Dziekan I Wydziału Lekarskiego prof. Marek Krawczyk. Głos zabrała również dr Hanna Różycka – przedstawicielka jubilatów.

Po zakończeniu wręczania dyplomów uroczystość uświetnił koncert w wykonaniu Kwartetu Feroce z Wydziału Instrumentalnego Zespołu Państwowych Szkół

Muzycznych im. Fryderyka Chopina w Warszawie.

mgr Małgorzata Pietkiewicz
„Medycyna Dydaktyka Wychowanie”

Prof. Jerzy Stelmachów – Prorektor ds. Kadr i prof. Marek Krawczyk – Dziekan I WL wręczają dyplom prof. Tadeuszowi Bączkowskiemu

URAZY CZASZKOWO-MÓZGOWE up to date

W dniu 20 października br. w warszawskiej Akademii Medycznej odbył się I kurs naukowo-szkoleniowy dla ordynatorów oddziałów zabiegowych w Polsce, poświęcony urazom czaszkowo-mózgowym, a zatytułowany „Urazy czaszkowo-mózgowe up to date”.

Spotkanie rozpoczęły wystąpienia JM Rektora prof. Leszka Pączka oraz Dziekana I Wydziału Lekarskiego i konsultanta wojewódzkiego ds. chirurgii na Mazowszu prof. Marka Krawczyka. Powitali oni uczestników w imieniu Władz Uczelni i podkreślili znaczenie, jakie w kształceniu podyplomowym kadry medycznej ma Akademia Medyczna w Warszawie. W imieniu Centrum Kształcenia Podyplomowego AM zebranych przywitał także Prodziekan tej jednostki dr hab. Włodzimierz Otto.

Dziekan I WL podczas wystąpienia wstępnego

Było to pierwsze spotkanie z cyklu kursów naukowo-szkoleniowych organizowanych z inicjatywy Centrum Kształcenia Podyplomowego dla ordynatorów oddziałów zabiegowych w Polsce w ramach kształcenia ustawicznego lekarzy i lekarzy dentyków. Zostały podczas niego omówione problemy rozpoznawania i leczenia ciężkich urazów czaszkowo-mózgowych z perspektywy różnych specjalności zabiegowych.

W kolejnych wystąpieniach:

- dr hab. Włodzimierz Otto przedstawił doświadczenia Katedry i Kliniki Chirurgii Ogólnej, Transplantacyjnej i Wątro-

by AM w Warszawie w leczeniu chorych z urazami głowy;

- prof. Andrzej Marchel i dr hab. Piotr Bojarski z Katedry i Kliniki Neurochirurgii warszawskiej AM omówili kwestię leczenia pourazowych obrażeń ośrodkowego układu nerwowego;

- prof. Kazimierz Niemczyk z Katedry i Kliniki Otolaryngologii naszej uczelni poruszył zagadnienia w leczeniu urazów głowy i szyi w otolaryngologii;
- prof. Hubert Wanyura i dr Zygmunt Stopa z Kliniki Chirurgii Czaszkowo-Szczękowo-Twarzowej AM w Warszawie skomentowali problem leczenia obrażeń pourazowych twarzoczaszki i przedniego dołu czaszkowego;
- prof. Leon Drobniak z Kliniki Anestezjologii Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu przedstawił zagadnienia znieczulenia i opieki anestezjologicznej chorych po urazach czaszkowo-mózgowych.

Kurs spotkał się z żywym zainteresowaniem i ciepłym przyjęciem uczestników. W anonimowej ankiecie przyznali oni najwyższe (w skali pięciostopniowej) noty, oceniając poziom merytoryczny i jakość jego organizacji. Uczestnicy otrzymali zaświadczenia o udziale w kursie i uzyskaniu 7 punktów edukacyjnych.

Wykłady prezentowane podczas obrad zostaną wydane w formie skryptu przez Centrum Kształcenia Podyplomowego AM w Warszawie.

Kolejne kursy z cyklu szkoleń dla ordyna-

Zebranych powitał JM Rektor prof. Leszek Pączek

torów odbędą się w następujących terminach:

- 6 lutego 2008 r. – „Nowe możliwości w leczeniu ciężkich zakażeń szpitalnych”;
- 12 kwietnia 2008 r. – „Pobieranie narządów do transplantacji – kryteria kwalifikacji i postępowania”;
- 18 października 2008 r. – „Onkologia” (temat szczegółowy zostanie ustalony).

dr hab. Włodzimierz Otto
Prodziekan Centrum Kształcenia Podyplomowego

Kurs spotkał się z żywym zainteresowaniem uczestników

Skarbnica wiedzy

W dzisiejszych czasach dostęp do informacji ma o wiele większe znaczenie niż posiadanie dóbr materialnych. Niezbywalną wartością staje się obecnie gromadzenie wiedzy i podnoszenie własnych kwalifikacji. Mimo upływu czasu skarbnicą wiadomości na każdy temat pozostaje biblioteka: zarówno ta domowa, jak i publiczna – miejska czy uczelniana. Jednak z roku na rok nabiera ona coraz bardziej wirtualnego charakteru. Te zmiany nie omijają także akademickiej Biblioteki przy ulicy Oczerki 1. W jej murach wieloletnia tradycja łączy się z nowoczesnością. Przez ponad pół wieku nie było dla niej odpowiedniego miejsca. Obecnie bliskie realizacji są jednak plany budowy nowej siedziby – prace budowlane ruszą prawdopodobnie już na początku przyszłego roku. Po ich zakończeniu przy Rektoracie AM powstanie Centrum Biblioteczno-Informacyjne, w którym znajdzie się między innymi nowoczesna wypożyczalnia i czytelnia multimedialna z 400 stanowiskami komputerowymi.

Na ten i wiele innych tematów rozmawiałam z Mirosławą Müldner-Kurpetą – wieloletnią Dyrektorką Biblioteki AM, która z dniem 30 września br. odeszła na zasłużoną emeryturę. W uznaniu osiągnięć JM Rektor przyznał jej podczas uroczystej inauguracji roku akademickiego 2007/2008 „Medal za Zasługi dla Akademii Medycznej w Warszawie”.

Karolina Gwarek: – Jak wspomina Pani lata spędzone w Bibliotece przy Oczerki?

Mirosława Müldner-Kurpeta:

–Zacząłam pracę wiele lat temu, jako młodszy bibliotekarz w czytelnicy czasopism. To były zupełnie inne czasy – nie istniały wtedy praktycznie żadne udogodnienia techniczne, katalogi pisano ręcznie, ale w czytelnicy, tak jak i dziś, stale było mnóstwo studentów. Nie pracowało się łatwo w tych warunkach, zawsze narzekaliśmy na ciasnotę i trudne sąsiedztwo Zakładu Medycyny Sądowej, ale z drugiej strony szczyliciliśmy się tradycją, którą cieszy się Biblioteka.

–To wiele lat ciekawej, choć bardzo zmiennej historii...

–Zaczątkiem Biblioteki był księgozbiór Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Warszawskiego. Kiedy w 1950 roku powołano Akademię Medyczną, część zbiorów przekazano nowej uczelni. Niestety, Biblioteka AM nie miała własnej siedziby. Znalaziono ją w części gmachu Zakładu Medycyny Sądowej, odbudowanego po wojnie przez jego szefa, profesora Wiktora Grzywo-Dąbrowskiego. Profesor, znany bibliofil, został mianowany pierwszym kierownikiem nowej placówki. Już wtedy – w latach 50. twierdzono, że wkrótce znajdzie się dla niej lepsze miejsce.

–Tak się jednak nie stało...

–Tymczasem Biblioteka zaczęła się rozrastać i zajmować kolejne pomieszczenia. Początkowo mieściła się jedynie w części sali kolumnowej, gdzie obecnie znajduje się czytelnia. W tej chwili zajmuje 843 m², w tym m.in. piwnice i dawne mieszkania pracowników na pierwszym piętrze. Mimo wszystko jest to – dla dziesięciu tysięcy studentów Akademii, tysiąca pięciuset nauczycieli akademickich i niezliczonych lekarzy – za mało.

–Powstał jednak projekt stworzenia nowej siedziby...

–Takie plany istniały już w latach 70. Nowy budynek miał stanąć w pobliżu tego, w którym obecnie się znajdujemy, przy ulicy Oczerki. Jednak projektu nie udało się zrealizować. Podobnie było z koncepcją z lat 90., która również upadła, choć powstał nawet Społeczny Komitet Budowy Biblioteki. Przygotowano plan, znaleziono odpowiednią lokalizację, zebrano część funduszy, ale przedsięwzięcie zostało zamknięte. Obecnie pomysł budowy spotkał się z większą przychylnością władz. Minister Religa, który studiował w Akademii Medycznej w Warszawie, stwierdził, że obowiązkiem Ministerstwa jest wsparcie uczelni w budowie biblioteki z prawdziwego zdarzenia. Centrum Biblioteczno-Informa-

cyjne powstanie przy budynku Rektoratu, wkrótce rozpoczną się prace budowlane.

–To jeden z kroków zmierzających do ulepszenia i unowocześnienia pracy Biblioteki. Już teraz wiadomo, że nabiera ona coraz bardziej „wirtualnego” charakteru, w czym także Pani zasługa.

–Wszystko zaczęło się w latach 90., kiedy dostaliśmy pierwszy komputer. To była prawdziwa rewolucja! Na płytach, aktualizowanych co kwartał, otrzymywaliśmy informacje z bazy Medline – rocznie przygotowywaliśmy dla naszych użytkowników 3 tysiące zestawień tematycznych. Użytkowaliśmy także dostęp do innych baz, między innymi Embase, Current Contents, początkowo na dyskietkach i płytach CD, a w końcu on-line. W 1998 roku uzyskaliśmy grant z Fundacji Batorego w konkursie „Internet dla Lekarzy”. Za przekazane nam pieniądze kupiliśmy 14 komputerów i stworzyliśmy multimedialną czytelnię. Zorganizowaliśmy kursy z obsługi Internetu dla lekarzy, które cieszyły się wielkim powodzeniem. Przeszkoliliśmy wtedy wiele osób z różnych części kraju. Bardzo miło wspominać tamten okres, znajdowaliśmy się wówczas w czołówce bibliotek medycznych, niewiele z nich mogło

sobie bowiem pozwolić na czytelnice multimedialne. W tej chwili mamy kilkadziesiąt komputerów z dostępem do Internetu, ale w nowej siedzibie zamierzamy stworzyć aż czterysta stanowisk.

– Jak widać, w historii Biblioteki tradycja przeplata się z nowoczesnością. Współcześnie zmienia się także rola bibliotekarza.

– Obecnie jest on przede wszystkim przewodnikiem, pomagającym czytelnikom w nawigacji i wyszukiwaniu informacji w sieciach rozległych. Osobom odwiedzającym Bibliotekę zapewniamy m.in. dostęp on-line do pełnych tekstów czasopism, w tym dostęp do baz pełnotekstowych, a więc nie tylko abstraktów, ale również całych artykułów naukowych. Od 2004 roku mogą z nich korzystać zarówno na miejscu, jak i w poszczególnych klinikach i zakładach, które znajdują się w obrębie sieci uczelnianej. Prowadzimy także wypożyczenia międzybiblioteczne, w kraju i zagranicą. Współpracujemy z systemem bibliotek polskich akademii medycznych DOCMED oraz bibliotek austriackich i niemieckich SUBITO. Zamówione dokumenty docierają do nas w ciągu 24 godzin, pracownicy i studenci AM uzyskują więc w szybkim czasie dostęp do niezbędnej literatury.

– Oprócz dostępu on-line do czasopism przydałby się także internetowy dostęp do książek...

– Coś takiego już istnieje, ale w tej chwili dotyczy głównie rynku zachodnich wydawców, którzy sprzedają swoje publikacje w formie e-booków za bajorńskie sumy. Dlatego na razie nie są one dla nas osiągalne. Niedawno dowiedziałam się jednak, że PZWŁ przygotowuje własne e-booki, które będą dostępne zarówno dla klientów indywidualnych, jak i instytucji. Myślę, że będziemy

mogli je zakupić. Przed nami jest także inne wyzwanie – przygotowanie naszej własnej cyfrowej biblioteki medycznej, czyli zdigitalizowanie prac doktorskich i habilitacyjnych, stworzonych przez naukowców z Akademii – jest to przecież nasz wkład w naukę światową. Poza tym włączamy się w prace nad zintegrowanym systemem bibliotecznym, który ma objąć wszystkie biblioteki wyższych uczelni medycznych w kraju. Podczas wyszukiwania publikacji na dany temat będzie można przeglądać bibliografie wszystkich akademii medycznych w Polsce. Czytelnicy wciąż jeszcze mają trudności ze zdobyciem informacji o polskiej literaturze medycznej, natomiast uzyskanie informacji o anglojęzycznej nie stanowi już dla nich problemu. Dlatego tak ważne jest wdrożenie systemu zintegrowanego.

– W ciągu 27 lat pracy w Akademii zajmowała się Pani nie tylko bibliotekarstwem. Była Pani także zastępcą redaktora naczelnego „Medycyna Dydaktyka Wychowania”. Jak Pani wspomina ten okres?

– Bardzo dobrze, w końcu to aż 15 lat mojej pracy. W 1991 roku kierownik Senackiej Komisji ds. Informacji Naukowej i Wydawnictw profesor Andrzej Stapiński wystąpił z inicjatywą, aby stworzyć pismo poświęcone bieżącym sprawom Akademii. Do tego pomysłu pozytywnie ustosunkował się ówczesny Rektor, profesor Tadeusz Tołłoczko. W skład zespołu tworzącego biuletyn weszły trzy osoby: ówczesna Dyrektorka Biblioteki Irena Komasa, Magdalena Zielonka i ja. Redaktorem naczelnym po każdych wyborach władz uczelni zostawał ktoś inny. Zasada była taka, że najwyższe stanowisko w redakcji piastował przewodniczący Senackiej Komisji ds. Informacji Naukowej i Wydawnictw. Poza tym zespół

pozostawał niezmienny. Pierwszy numer biuletynu, liczący 8 stron powielonych na ksero, pojawił się 4 czerwca 1991 roku. W ciągu 15 lat pracy brałam udział w wydaniu kilkudziesięciu kolejnych numerów czasopisma.

– W Akademii jest Pani znana jako nieocenione źródło wiedzy o historii uczelni.

– Zawsze interesowałam się naszą bogatą historią i tradycją. Wielu sławnych naukowców i lekarzy poznałam w murach biblioteki – jako wiernych, wytrwałych czytelników. Cieszę się, że do dziś poznają mnie i cenią moją pracę – przecież będąc tak wysoko, mogłoby skromnej „myszy bibliotecznej” w ogóle nie zauważać.

– Pracę w Akademii zakończyła Pani 30 września. Czy to koniec związków z uczelnią? Jakie są Pani plany na przyszłość?

– Oczywiście nie zrywam kontaktów z Biblioteką ani z Akademią. Ponadto mam różne propozycje, między innymi współpracy z Panem prof. Tadeuszem Tołłoczka przy jego nowej książce. Chciałabym także wspomóc w pracy mojego męża, który jest pisarzem, językoznawcą i autorem słowników. Mamy z mężem prywatną bibliotekę naukową, zawierającą około 5 tysięcy książek – zamierzam opracować jej katalog, na co dotychczas nie miałam czasu, umieścić go w Internecie i nadal pracować jako bibliotekarka. Chciałabym także opisać historię Biblioteki AM i publikować artykuły o sławnych ludziach, którzy już od nas odeszli, a których znałam. Poza tym jestem babcią, dlatego chcę poświęcić więcej czasu wnukom i rodzinie. Przy takiej ilości zadań nie mam wątpliwości, że pracy mi nie zabraknie.

*mgr Karolina Gwarek
„Medycyna Dydaktyka Wychowanie”*

Nota biograficzna Mirosławy Müldner-Kurpety

Z dniem 30 września 2007 r. przeszła na emeryturę wieloletnia Dyrektorka Biblioteki Głównej Akademii Medycznej w Warszawie, mgr Mirosława Müldner-Kurpeta.

Przez całe życie zawodowe związana z bibliotekarstwem, stopień magistra bibliotekoznawstwa uzyskała na Uniwersytecie Warszawskim. Następnie przez 27 lat pracowała w Bibliotece Akademii Medycznej, przechodząc kolejne stopnie: od szeregowego bibliotekarza do kustosa dyplomowanego, dyrektora tej placówki.

Zawsze otwarta na rozwój, z dużym zaangażowaniem wprowadzała do kierowanej przez siebie jednostki nowe narzędzia i technologie (internet, bazy danych, czasopisma on-line), tworząc obok biblioteki tradycyjnej – wirtualną, z której w najbliższym czasie powstanie cyfrowa biblioteka medyczna.

W 1998 r. opracowała wniosek, który wygrał w konkursie „Internet dla Lekarzy”, zorganizowanym przez Fundację im. S. Batorego. W ramach realizowanego przez nią projektu w ciągu 3 lat przeprowadzono 150 wykładów i ćwiczeń w korzystaniu z sieci rozległych dla pracowników i studentów służby zdrowia.

Dotacja pozwoliła na rozszerzenie działalności Biblioteki o Multimediałną Czytelnię Internetową. Mgr Mirosława Müldner-Kurpeta jako jedna z pierwszych wprowadziła do praktyki bibliotecznej współpracę z systemem elektronicznego dostarczania dokumentów SUBITO z Kolonii.

Od 1984 r. prowadziła zajęcia ze studentami naszej uczelni z „przysposobienia bibliotecznego” i „naukowej informacji medycznej”. Opracowała także programy nauczania tych przedmiotów.

Wykonując sumiennie swoje obowiązki, współpracowała również z innymi bibliotekami. W latach 2000-2004 była członkiem Zarządu Konferencji Dyrektorów Bibliotek Medycznych.

W 2003 r. zorganizowała ogólnopolską konferencję „Rozwój zintegrowanych usług bibliotecznych”, cieszącą się olbrzymim zainteresowaniem i bardzo wysoką oceną środowiska.

Od 1994 r. wielokrotnie zbierała pieniądze na budowę nowej siedziby Biblioteki wśród uczestników zjazdów, konferencji i innych imprez. Była członkiem Społecznego Komitetu Budowy Biblioteki AM. Przez lata utrzymywała kontakt z profesorem Stanisławem Jaszczakiem z USA (absolwent AM z 1958 r.), który kilkakrotnie przekazywał datki na budowę. W czerwcu bieżącego roku przeznaczył na ten cel dziesięć tysięcy dolarów.

Mirosława Müldner-Kurpeta od 1998 jest członkiem komitetu redakcyjnego „Biuletynu GBL”. Opublikowała 8 prac z dziedziny bibliotekoznawstwa i informacji naukowej.

Jest też współautorką „Księgi Jubileuszowej absolwentów rocznika 1934-1939 Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego w Warszawie z okazji 50-lecia zakończenia studiów”, a także współautorką i redaktorką 18 tomów „Bibliografii publikacji pracowników naukowych AM”.

W ciągu 27 lat pracy w uczelni aktywnie uczestniczyła w życiu społeczności akademickiej. Wielokrotnie była członkiem komisji senackich i rektorskich, m.in. pracowała w Senackiej Komisji ds. Informacji Naukowej i Wydawnictw, Rektorskiej Komisji ds. Informatyki oraz Radzie Bibliotecznej. Pełniła też funkcję wiceprzewodniczącej Uczelnianej Komisji Wyborczej.

Była organizatorką i współorganizatorką wielu wystaw, m.in. z okazji 200-lecia nauczania medycyny

(1989 r.), wystaw tematycznych towarzyszących międzynarodowym konferencjom naukowym organizowanym przez AM oraz wystaw cyklicznych w Rektoracie AM.

Od 1991 do 2002 r. współredagowała biuletyn uczelniany „Z Życia Akademii Medycznej w Warszawie”, a od roku 2003 do 2006 – pełniła obowiązki zastępcy redaktora naczelnego miesięcznika „Medycyna Dydaktyka Wychowanie”.

Przez cały okres spędzony w naszej uczelni dała się poznać jako pracownik odpowiedzialny, zaangażowany w pracę zawodową i życie społeczności akademickiej.

W uznaniu zasług mgr Mirosławy Müldner-Kurpety na wniosek Rady Bibliotecznej Senat Akademii Medycznej na posiedzeniu 30 lipca 2007 r. podjął uchwałę o przyznaniu jej „Medalu za Zasługi dla Akademii Medycznej w Warszawie”. Został on wręczony przez JM Rektora AM prof. Leszka Pączka podczas uroczystej inauguracji roku akademickiego 3 października br.

prof. dr hab. Leszek Bablok

Z Senatu Akademii Medycznej 8 października 2007 r.

1. Wręczenie aktów mianowania i powołania.

JM Rektor wręczył akty mianowania i powołania następującym osobom:

- prof. dr hab. Piotrowi Ciostkowi na stanowisko ordynatora-kierownika I Katedry i Kliniki Chirurgii Ogólnej i Naczyniowej II WL,
- dr hab. Piotrowi Wroczyńskiemu na stanowisko profesora nadzwyczajnego oraz kierownika Zakładu Analizy Leków Wydziału Farmaceutycznego,
- dr hab. Tomaszowi Hermanowskiemu na stanowisko profesora nadzwyczajnego oraz kierownika Zakładu Farmakoekonomiki Wydziału Farmaceutycznego.

2. Zatwierdzenie rocznego sprawozdania Rektora z działalności uczelni za rok 2006.

Senat jednogłośnie podjął uchwałę w sprawie zatwierdzenia „Rocznego sprawozdania Rektora AM z działalności Akademii” za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2006 r.

3. Uchwała Senatu w sprawie zgłoszenia kandydata do Państwowej Komisji Akredytacyjnej.

Zgodnie z art. 48 ust. 2 ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym” Senat Akademii Medycznej zgłosił w drodze uchwały prof. dr hab. Huberta Wanyurę – kierownika Kliniki Chirurgii Czaszkowo-Szczękowo-Twarzowej jako kandydata naszej uczelni do Państwowej Komisji Akredytacyjnej na kadencję 2008-2012.

4. Sprawy finansowe.

- 1) Aktualizacja „Planu rzeczowo-finansowego” na 2007 r.

Mgr Halina Biernacka – kvestor AM wyjaśniła, że Ministerstwo Zdrowia przesłało do Akademii Medycznej nowe wzory druków, na których należy sporządzić „Plan rzeczowo-finansowy” uczelni za 2007 rok, zatwierdzony przez Senat uchwałą nr 32/2007 z 25 czerwca br. W związku z tym kvestor wystąpiła do Senatu AM z wnioskiem o przyjęcie w/w dokumentu, sporządzonego zgodnie z wymogami Ministerstwa Zdrowia.

Senat w drodze uchwały jednogłośnie zatwierdził „Plan rzeczowo-finansowy” Akademii na rok 2007 sporządzony na drukach przesłanych przez Ministerstwo Zdrowia.

Ponadto kvestor zaproponowała przyjęcie budżetu zadaniowego uczelni na 2007 rok, którego podstawą jest zatwierdzony w czerwcu br. „Plan rzeczowo-finansowy”, z pewnymi modyfikacjami. Budżet zadaniowy w stosunku do „Planu rzeczowo-finansowego” na rok 2007 uwzględnia następujące zmiany w zakresie wydatków bieżących, inwestycyjnych oraz inwestycji budowlanych:

- ♦ w zakresie wydatków bieżących:
 - zwiększa się dotację podmiotową na działalność dydaktyczną o 57 333 zł do wysokości 146 943 112 zł na dofinansowanie szkolenia w zakresie przysposobienia obronnego studentów (zał. nr 1), zwiększenie do wysokości 57 333 zł kosztów uczelni (wynagrodzenia, pozostałe koszty),
 - zwiększa się dotację statutową na badania naukowe o 100 tysięcy zł dla Studium Medycyny Molekularnej i o 14 tysięcy zł

dla Wydziału Nauki o Zdrowiu (zał. nr 4) i planowanych wydatków z tego źródła finansowania,

- w załączniku nr 9 (remonty) dodaje się zapis, iż środki finansowe pozostające po wykonaniu zadań wymienionych w załączniku zwiększają rezerwę z przeznaczeniem na zadania wymagające pilnych działań ze względu na zagrożenia (budowlane, BHP).

- ♦ w zakresie zakupów inwestycyjnych:

- zwiększa się wydatki inwestycyjne o 780 tysięcy zł (decyzja MNiSW 320/FNiTP/116/2007) na zakup systemu do endobronchosonografii z Funduszu Nauki i Technologii Polskiej (zał. nr 11, poz. 13).

- ♦ w zakresie inwestycji budowlanych:

- zmienia się treść i kwotę w pozycji 1 i 2 w załączniku nr 10,
- dodaje się pozycje od nr 11 do nr 14 w załączniku nr 10,
- dodaje się pozycje od nr 5 do nr 10 w załączniku 10a.

Senat jednogłośnie przyjął przedstawiony budżet zadaniowy Akademii Medycznej na rok 2007 z uwzględnieniem proponowanych zmian.

2) Finansowanie inwestycji uczelni.

Kanclerz AM mgr Bartosz Grucza poinformował, że w związku z nowym zadaniem inwestycyjnym pod nazwą „Centrum Biblioteczno-Informacyjne” istnieje konieczność dokonania zmiany w „Planie inwestycyjnym na lata 2007-2010”, polegającej na:

- wprowadzeniu do „Planu inwestycyjnego na lata 2007-2010” pozycji wydatków na zadania

inwestycyjne pod nazwą „Centrum Biblioteczno-Informacyjne” – w wysokości 55 734 tys. zł. Środki finansowe na budowę Centrum pochodzić będą z dotacji budżetowej Ministra Zdrowia, która obecnie wynosi 26 mln złotych, środków zewnętrznych pozyskanych przez uczelnię i środków własnych uczelni w wysokości będącej ich uzupełnieniem.

Wydatki roczne wynikające z harmonogramu rzeczowo-finansowego inwestycji powinny stanowić element planów rzeczowo-finansowych uczelni na lata 2007-2010.

Senat w drodze uchwały poparł wprowadzenie do „Planu inwestycyjnego na lata 2007-2010” zadania pod nazwą „Centrum Biblioteczno-Informacyjne”.

3) Aktualizacja schematu organizacyjnego administracji centralnej Akademii Medycznej w Warszawie.

Mgr Bartosz Grucza wystąpił z wnioskiem w sprawie wprowadzenia zmian w schemacie organizacyjnym administracji centralnej Akademii Medycznej w Warszawie, polegających na:

- utworzeniu Biura Strategii i Informatyzacji – organizacyjnie podległego kanclerzowi, a merytorycznie Rektorowi,
- powołaniu stanowiska ds. kontroli majątku w Pionie Kanclerza – podlegającego bezpośrednio Kancelarii,
- powołaniu Biura Projektów (funduszy strukturalnych) oraz Działu Aparatury Medycznej w pionie Zastępcy Kanclerza.
- utworzeniu Biura Eksploatacji w pionie Zastępcy Kanclerza ds. Eksploatacji.

Senat poparł w drodze uchwały wprowadzenie proponowanych zmian w Regulaminie Organi-

zacyjnym w zakresie utworzenia nowych jednostek administracji centralnej Akademii Medycznej w Warszawie.

Mgr Bartosz Grucza poinformował również, że uczelnia jest gotowa do uruchomienia aplikacji informatycznej umożliwiającej wszystkim zainteresowanym dostęp do informacji o zgromadzonych środkach finansowych, których dane jednostki są dysponentami.

5. Zmiana w uchwale określającej szczegółowe zasady odpłatności za studia.

Prof. dr hab. Piotr Zaborowski – Prorektor ds. Dydaktyczno-Wychowawczych zaproponował dokonanie zmiany w Uchwale nr 26/2007 Senatu Akademii Medycznej w Warszawie z 28 maja 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad pobierania opłat, trybu i warunków zwalniania z całości lub części opłat w zakresie odpłatności: za studia niestacjonarne, za powtarzanie zajęć z powodu niezadowolających wyników w nauce, za studia i szkolenia dla cudzoziemców prowadzone w języku polskim, za prowadzenie kursów dokształcających. Zmiana dotyczy przekazania dotychczasowych kompetencji Prorektora ds. Dydaktyczno-Wychowawczych w zakresie możliwości wyrażania zgody na przedłużenie terminu wniesienia opłaty za studia prowadzone w języku polskim dla cudzoziemców Dziekanowi Wydziału. W związku z tym prof. Piotr Zaborowski zaproponował, by w Dziale II Uchwały pt. „Studia w języku polskim dla cudzoziemców” ust. 6 w § 8 otrzymał następujące brzmienie:

„W uzasadnionych przypadkach Dziekan może przedłużyć termin wniesienia opłaty lub wyrazić zgodę na jej uiszczenie w dwóch ratach, odrębnie za każdy semestr.”

Senat jednogłośnie przyjął wniosek zgłoszony przez prof. Piotra Zaborowskiego.

6. Sprawy osobowe.

- 1) Senat powołał prof. dr hab. Pawła Szulczyka w skład Senackiej Komisji Nauki.
- 2) Sprawy osobowe II Wydziału Lekarskiego:

Senat pozytywnie zaopiniował powołanie prof. dr hab. Tomasza Pasierskiego na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Zakładzie Humanistycznych Podstaw Medycyny.

- 3) Sprawy osobowe Wydziału Nauki o Zdrowiu:

Senat pozytywnie zaopiniował powołanie prof. dr hab. Janusza Ślusarczyka na stanowisko profesora zwyczajnego w Zakładzie Zdrowia Publicznego.

7. Komunikaty i wolne wnioski.

- ♦ Prof. dr hab. Leszek Pączek – Rektor AM przedstawił podstawowe założenia dotyczące realizacji projektu Centrum Badań Przedklinicznych i Technologii. Uczestnikami projektu są cztery instytucje, tj. Polska Akademia Nauk, Uniwersytet Warszawski, Politechnika Warszawska oraz Akademia Medyczna w Warszawie, której powierzono rolę koordynatora przedsięwzięcia.

Projekt CEPT znalazł się na liście indykatywnej podpisanej przez Premiera RP już w lutym br. Pełna prezentacja na temat tego przedsięwzięcia zamieszczona została na stronie internetowej www.cept.pl

Z uwagi na charakter współpracy instytucji zaangażowanych, rozwiązaniem prawnym prowadzącym do zawarcia porozumienia jest umowa konsorcjum.

Projekt umowy szczegółowo określa odpowiedzialność wchodzących w skład konsorcjum podmiotów. Nazwa „badania przedkliniczne” oznacza współpracę zakładów teoretycznych ulokowanych głównie na I Wydziale Lekarskim oraz na Wydziale Farmaceutycznym. Przewiduje się możliwość współpracy z jednostkami teoretycznymi pozostałych wydziałów, tj. Wydziału Nauki o Zdrowiu i II Wydziału Lekarskiego. Projekt nie obejmuje klinik i tworzenia w nich laboratoriów. Ideą przedsięwzięcia jest zbudowanie silnej, wyposażonej w dobry sprzęt jednostki zajmującej się badaniami przedklinicznymi, łączącej wszystkie wydziały Akademii Medycznej w Warszawie.

W momencie pojawienia się umowy przedwstępnej, która nie będzie się jeszcze wiązać z odpowiedzialnością finansową, JM Rektor wystąpi do Senatu AM z wnioskiem w sprawie powołania w uczelni Centrum Badań Przedklinicznych i Technologii jako jednostki ogólnouczelnianej. W Akademii powołana zostanie także Komisja, której zadaniem będzie opracowanie ostatecznych zasad działania Centrum Badań Przedklinicznych i Technologii.

♦ Prof. dr hab. Jerzy Stelmachów – Prorektor ds. Kadr poinformował, że obecnie dokonywana jest regulacja płac nauczycieli akademickich. Dotyczy ona bardzo zaniżonych płac na poszczególnych stanowiskach. Wynagrodzenia podnoszone są do wartości nieznacznie przekraczającej minimum przewidziane w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, regulującym miesięczne stawki wynagrodzeń dla nauczycieli akademickich.

W wyniku dokonanych regulacji pensja nauczycieli akademickich kształtować się będzie następująco:

- profesor zwyczajny – co najmniej 5500 złotych,
- profesor nadzwyczajny posiadający tytuł naukowy – co najmniej 5000 złotych,
- profesor nadzwyczajny posiadający stopień naukowy doktora habilitowanego – co najmniej 4500 złotych,
- adiunkt posiadający stopień naukowy doktora habilitowanego – co najmniej 4000 złotych,
- adiunkt posiadający stopień naukowy doktora – co najmniej 3500 złotych,
- starszy wykładowca – co najmniej 2500 złotych.

Podjęto też starania, by wykładowca i asystent pracujący w naszej uczelni zarabiał co najmniej 2 tysiące złotych.

Zdaniem Władz Uczelni przedstawione uposażenia nie są wystarczające. Rezerwa Rektora w kwocie 100 tysięcy złotych przeznaczona została na podwyżki bardzo mało zarabiających pracowników inżynieryjno-technicznych. Należy też podkreślić, że w/w regulacja płacowa nie jest związana z otrzymaniem dodatkowych środków z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego czy Ministerstwa Zdrowia. Taką decyzję podjęły Władze Uczelni. Podwyżki dla najniższej uposażonych asystentów, wykładowców i pracowników inżynieryjno-technicznych są niewielkie. Władze Uczelni mają pełną świadomość tego, że uposażenia w/w grup pracowników nie odpowiadają kwalifikacjom tych osób. Kolejnej regulacji płac w resorcie szkolnictwa wyższego można spodziewać się w przyszłym roku.

♦ Prof. dr hab. Piotr Małkowski – Dziekan Wydziału Nauki o Zdrowiu przedstawił postulaty Kolegium Dziekanów Wydziałów Nauki o Zdrowiu Uczelni Medycznych, które dotyczą:

- realizacji kształcenia w nowych zawodach medycznych w ramach kierunków unikatowych powoływanych zgodnie z art. 11 ust. 3 ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym”;
- zaliczenia do minimum kadrowego kierunku fizjoterapia doktorów habilitowanych oraz profesorów wszystkich klinicznych specjalności medycznych;
- rezygnacji z wydłużenia studiów I stopnia na kierunkach pielęgniarstwo i położnictwo o 1 rok lub 1 semestr oraz rezygnacji z obowiązku pisania prac licencjackich na poszczególnych kierunkach;
- wsparcia przez macierzyste uczelnie działań dotyczących rozszerzenia zakresu przyznawania przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów doktoratów w dziedzinie nauk medycznych o dodatkowe dyscypliny, takie jak zdrowie publiczne, pielęgniarstwo i położnictwo czy fizjoterapia;
- kolegium Dziekanów Wydziałów Nauki o Zdrowiu Uczelni Medycznych uznało też za bezasadne dalsze prowadzenie nowopowstałych kierunków studiów w ramach zdrowia publicznego jako jego specjalności. Ich programy wykraczające poza standard kształcenia zdrowia publicznego uniemożliwią w przyszłości proces akredytacji.

mgr Elwira Zielińska
Biuro Organizacyjno-Prawne

Inauguracja studiów podyplomowych w warszawskiej AM

Październik jest miesiącem, gdy studenci z całego kraju świętują rozpoczęcie nowego roku akademickiego. Naukę zaczynają w tym czasie także osoby, które otrzymały już wprawdzie dyplom, ale w dalszym ciągu chcą poszerzać swoje umiejętności i pogłębiać kwalifikacje. W październiku słuchacze różnych kierunków studiów podyplomowych AM uczestniczyli w uroczystych inauguracjach.

Otwarcie Studium Koordynatorów Przeszczepiania Narządów

W dniu 13 października br. naukę w Studium Koordynatorów Przeszczepiania Narządów rozpoczął drugi rocznik słuchaczy.

Prof. Wojciech Rowiński powitał słuchaczy Studium Koordynatorów Przeszczepiania Narządów

Koordynator transplantacyjny to postać niezbędna w procesie pozyskiwania i przeszczepiania narządów. Przeważnie tę funkcję pełni osoba z wykształceniem medycznym (lekarz, pielęgniarka), która organizuje, nadzoruje, koordynuje i dokumentuje całość złożonej, wielodyscyplinarnej i rozciągniętej w czasie pracy zespołów transplantacyjnych w zakresie identyfikacji i kwalifikacji dawcy, opieki nad nim, pobrania wielonarządowego,

alokacji, dystrybucji i przeszczepienia narządów oraz wczesnej i późnej opieki nad biorcą narządu. Z reguły część tych zadań koordynator wykonuje osobiście. Ponadto odpowiada za kształtowanie wizerunku transplantologii klinicznej w społeczeństwie w ogóle i w społeczności medycznej; naucza, prowadzi kampanie promocyjne oraz niezbędną sprawozdawczość i statystykę w tym zakresie.

W krajach, gdzie sieć koordynatorów transplantacyjnych jest należycie rozbudowana (Hiszpania, Holandia, Stany Zjednoczone), liczba identyfikowanych dawców, pobieranych i wykorzystywanych do przeszczepienia narządów jest wysoka. W Polsce koordynatorów jest zbyt mało (zaledwie kilkunastu), z reguły zatrudnieni są przy ośrodkach transplantacyjnych jako tzw. koordynatorzy regionalni.

Szczególne role przypada koordynatorom lokalnym,

działającym w szpitalach, gdzie istnieje możliwość identyfikacji i kwalifikacji potencjalnych, zmarłych dawców, a więc możliwość pobrania narządów do przeszczepienia. Takich koordynatorów w Polsce jest zaledwie kilku, szpitali natomiast ponad 350, z czego tylko w 120 pobierane są narządy. Około 50% wszystkich przeszczepianych w Polsce narządów pobieranych jest w zaledwie 10 szpitalach, gdzie zatrudnieni są lokalni koordynatorzy transplantacyjni.

Rozmieszczenie geograficzne szpitali aktywnych w procesie identyfikacji zmarłych dawców jest w Polsce bardzo nierównomierne. Istnieje prosta zależność pomiędzy liczbą pobrań narządów od zmarłych na danym terenie i liczbą aktywnych tam koordynatorów. Są województwa, gdzie pobiera się dużo (zachodniopomorskie, pomorskie, wielkopolskie) oraz takie, gdzie pobiera się bardzo mało narządów

Studium otworzyli prof. Wojciech Rowiński i prof. Zbigniew Gaciong

Nowoprzyjęci słuchacze Studium Koordynatorów Przeszczepiania Narządów

lub nie pobiera się wcale (świętokrzyskie, podkarpackie). Sytuacja ta ulegnie poprawie, gdy w każdym szpitalu powołany zostanie koordynator transplantacyjny. Uczestniczenie w programie pozyskiwania narządów do przeszczepienia przynosi szpitalom korzyści, takie jak realizacja potrzeb zdrowotnych społeczeństwa, możliwość podniesienia prestiżu szpitala, szkolenie personelu oraz korzyści materialne (ośrodki transplantacyjne pokrywają koszty rzeczowe i osobowe, jakie ponosi szpital w związku z identyfikacją i opieką nad zmarłym dawcą).

Dyrektorzy szpitali mogą powołać na stanowisko koordynatora osobę spośród własnego personelu, mogą także koordynatora osobno zatrudnić na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z 29 marca 1999 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych od pracowników na poszczególnych rodzajach stanowisk pracy w publicznych zakładach opieki zdrowotnej.

Koordynatorzy transplantacyjni muszą posiadać wiedzę i umiejętności z zakresu nie tylko nauk medycznych (transplantologia kliniczna, immunologia, intensywne terapie), ale także z psychologii klinicznej (roz-

mowa z rodziną potencjalnego, zmarłego dawcy, przekazanie informacji o śmierci i zamiarze pobrania narządów), prawa, nauk społecznych, organizacji i zarządzania, statystyki medycznej. Takie kompetencje koordynatorzy nabywają podczas zajęć Podyplomowego Studium Koordynatorów Transplantacyjnych, które działa od wiosny 2007 r. w Akademii Medycznej w Warszawie. Inicjatorem jego powstania i projektodawcą jest Polska Unia Medycyny Transplantacyjnej. Zajęcia w postaci wykładów, seminariów i ćwiczeń praktycznych prowadzone są przez uznanych i doświad-

czonych specjalistów w dziedzinie transplantologii klinicznej, anestezjologii i intensywnej terapii, przeszczepiania tkanek, oraz psychologów klinicznych i przedstawicieli mediów. Studium kończy się egzaminem, po zdaniu którego absolwenci uzyskują dyplom.

Celem Studium jest wykształcenie koordynatora transplantacyjnego dla każdego szpitala w kraju. Pierwszą edycję Studium (marzec-czerwiec 2007 r.) ukończyło 27 słuchaczy: 13 pielęgniarek i pielęgniarzy, 13 lekarzy oraz jeden psycholog kliniczny. Osoby te pochodziły z 22 szpitali 6 województw (lubelskiego, małopolskiego, mazowieckiego, podlaskiego, śląskiego i zachodniopomorskiego) o różnym stopniu referencyjności, ale najczęściej ze szpitali dotychczas mało aktywnych w procesie identyfikacji zmarłych dawców.

Drugi kurs Studium rozpoczął się w październiku 2007 r., skończy się egzaminem w styczniu 2008 r. Kolejny, trzeci kurs będzie prowadzony wiosną 2008 r.

dr Jarosław Czerwiński
*Kierownik Studiów Podyplomowych
Koordynatorów Przeszczepiania
Narządów*

Prof. Zbigniew Gaciong – Dziekan Centrum Kształcenia Podyplomowego – podczas otwarcia Studium Medycyny Molekularnej

W czasie Sesji Inauguracyjno-Sprawozdawczej słuchacze SMM zaprezentowali projekty i wyniki prac badawczych

Początek roku w Studium Medycyny Molekularnej

Pierwsza Sesja Inauguracyjno-Sprawozdawcza Studium Medycyny Molekularnej odbyła się w dniach 15 i 16 października. Jej gościem specjalnym był prof. Patrick Gaudray z FRE CNRS et Université Francis Rabelais w Tours.

W inauguracji Studium uczestniczyło wiele znamienitych osób, m.in. prof. Stefan Jurga – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, dr Barbara Lisowska-Grosperre – Research Director, Insert U768, dr Claudie Kieda, Research Director, UPR 4301 CNRS, Chantal Pichon z Université D'Orleans, Günter Weber z Université Francis Rabelais z Tours oraz Pierre Michel, scientific attaché z Ambasady Republiki Francuskiej w Warszawie. Podczas uroczystości prof. Patrick Gaudray wygłosił wykład "Cancer biomarkers: from genomics to proteomics. The example of menin, a nuclear oncosuppressor protein at the cross-road between regulation of transcription and genome stability". Słuchacze starszych lat SMM zaprezentowali ponadto wyniki prac badawczych, prowadzonych w roku akademickim 2007/2008, a nowi studenci – projekty, które zamierzają zrealizować w tym roku.

mgr Karolina Gwarek
„Medycyna Dydaktyka Wychowanie”

Akademia Medyczna rozpoczęła kształcenie menedżerów służby zdrowia

W sobotę, 20 października 2007 r. ruszyła pierwsza edycja podyplomowych studiów z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej w opiece zdrowotnej.

Podczas uroczystej inauguracji słuchaczy powitał Prodziekan Centrum Kształcenia Podyplomowego – dr hab. Włodzimierz Otto. Pierwszy blok zajęć, które poprowadził mecenas Krzysztof Bobiński z Zakładu Zdrowia Publicznego AM w Warszawie, poświęcony był zagadnieniom prawnym.

W zajęciach pierwszej edycji Studium uczestniczy niemal 40 słuchaczy, głównie lekarzy i lekarzy dentyków. Studia trwają dwa semestry i są organizowane we współpracy ze Szkołą Główną Handlową w Warszawie, skąd pochodzi znacząca część wykładowców. Zajęcia odbywają się w trybie zaocznym – w soboty i niedziele, co 2 lub 3 tygodnie. Program studiów obejmuje łącznie 192 godziny zajęć dydaktycznych. Słuchacze otrzymują wszystkie niezbędne informacje dotyczące regulacji prawnych oraz zasad finansowych i księgowych związanych z prowadzeniem niepublicznego zakładu opieki

Słuchaczy Studium Prowadzenia Działalności Gospodarczej w Opiece Zdrowotnej powitał dr hab. Włodzimierz Otto

zdrowotnej bądź działalnością jako osoba fizyczna. Studia przygotowują i ułatwiają kierowanie taką działalnością, także poprzez przedstawienie zasad negocjacji, zawierania kontraktów z NFZ czy nabycie umiejętności prowadzenia badań klinicznych. W programie nie brakuje wykładów z analizy rynku i konkurencji, pozyskiwania źródeł finansowania, marketingu usług medycznych, ryzyka w prowadzeniu działalności gospodarczej czy współpracy z NFZ.

Uruchomienie kolejnej – drugiej – edycji studiów planowane jest na październik 2008 r.

mgr Małgorzata Kruk
Centrum Kształcenia Podyplomowego

W pierwszej edycji Studium Prowadzenia Działalności Gospodarczej uczestniczy blisko 40 osób

III Forum Dyskusyjne Parlamentu Studentów RP

W dniach 12-14 października br. przedstawiciele samorządów studenckich z całej Polski zebrali się w Akademii Medycznej, aby dyskutować o jakości kształcenia w uczelniach. Uczestnicy szukali najlepszych sposobów kontroli i egzekwowania jakości nauczania w szkołach wyższych. W ramach Forum spotkali się z przedstawicielami uczelni warszawskich oraz Resortu Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Spotkanie studenckich parlamentarzystów odbyło się w Centrum Dydaktycznym AM w Warszawie. Jego celem, jak co roku, była dyskusja o najaktualniejszych problemach szkolnictwa wyższego. Uczestnicy III Forum skupili się na zagadnieniach jakości kształcenia.

Liczba studentów w Polsce stale rośnie. Według najnowszych danych, wynosi już niemal 2 miliony. Taka właśnie grupa młodych ludzi zdecydowała się poświęcić swój czas, a niejednokrotnie i pieniądze, aby zdobyć wiedzę i umiejętności, które umożliwią im skuteczne wejście na rynek pracy. Studenci narzekają jednak często na nieaktualne treści kształcenia, złe wyposażenie laboratoriów, brak w ofercie zajęć, podczas których wiedza wykorzystywana jest praktycznie, wytykają także uczelniom niedostosowanie progra-

mu. Niestety wnioski z niedawno opublikowanych raportów UNDP (United Nations Development Programme) „Edukacja dla pracy” oraz OBWE (Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie) „Edukacja w zarysie” potwierdzają te opinie, udowadniając, że system kształcenia nie nadąża za potrzebami gospodarki, prowadzone kierunki studiów nie odpowiadają potrzebom rynku pracy, brakuje elastyczności w tworzeniu programów kształcenia. Skala problemu jest więc ogromna...

Szansą na zmiany jest przygotowywana nowelizacja ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym” oraz budowanie przez uczelnie wewnętrznych systemów zapewniania jakości kształcenia. W czasie konferencji omówiono problemy budzące najwięcej kontrowersji. W otwierającej debacie wzięło udział blisko stu przedstawicieli samorządów studenckich z kilkudziesięciu uczelni oraz zaproszeni goście, m.in. prof. Leszek Pączek – Rektor Akademii Medycznej w Warszawie, prof. Zbigniew Marciniak – przewodniczący Państwowej Komisji Akredytacyjnej, prof. Jerzy Malec – przewodniczący Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich, prof. Jerzy Błażejowski – przewodniczący Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, prof. Jerzy Woźnicki – prezes Fundacji Rektorów Polskich, prof. Włodzimierz Kurnik – Rektor Politechniki Warszawskiej, prof. Krystyna Gutkowska – Prorektor ds. Dydaktyki SGGW, prof. Jadwiga Mirecka – Ekspert Boloń-

ski, mgr Ewa Sieczek – dyrektor Departamentu Organizacji Szkół Wyższych MNiSW, mgr Katarzyna Małecka – zastępca dyrektora Departamentu Organizacji Szkół Wyższych MNiSW.

Forum otworzyli prof. Zbigniew Marciniak (w imieniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego) oraz prof. Leszek Pączek. Rektor Akademii Medycznej przypomniał, że wraz z podpisaniem „Deklaracji Bolońskiej” w 1999 r. kraje europejskie zobowiązały się do ujednoczenia systemów szkolnictwa wyższego i do konsekwentnego podnoszenia jego jakości. Jego zdaniem, wewnętrzna kontrola jakości w uczelniach jest równie ważna jak kontrola zewnętrzna, dokonywana przez instytucje takie, jak Państwowa Komisja Akredytacyjna. JM Rektor dodał, że zaangażowanie studentów w tę kontrolę jest konieczne, ponieważ to dla nich uczelnie prowadzą swoją działalność. „Do niedawna nie do pomyslenia było poddawanie się przez profesorów ocenie studenckiej, która w dodatku byłaby ogólnie dostępna. Od 2005 r. mamy ustawowy zapis, że wyniki zarówno zewnętrznej, jak i wewnętrznej kontroli muszą być publikowane” – podkreślił prof. Pączek.

Wykład wprowadzający wygłosił prof. Jerzy Woźnicki – prezes Fundacji Rektorów Polskich. Na wstępie zauważył, że coraz większą wagę należy przywiązywać do jakości dyplomu wydawanego przez uczelnie. To ona będzie bowiem decydować o atrakcyjności absolwenta na

Podczas III Forum Parlamentu Studentów RP toczyły się ożywione dyskusje

rynku pracy „Dla studentów najważniejsza jest jakość kształcenia! Samorząd studencki jest właśnie po to, by ją oceniać. Więc jeśli podwoicie Państwo stypendia socjalne, ale pogorszycie o 10% jakość kształcenia – to zmarnowaliście swoją kadencję! Jeśli uda Wam się jednak osiągnąć poprawę w tym zakresie – będzie to kolosalny sukces studentów. Nic nie jest dla nich ważniejsze niż jakość nauczania. Ma ona większe znaczenie dla studentów niż dla profesorów. Pojawia się jednak pytanie, jak mają o nią zabiegać? Powinni starać się o wprowadzenie w uczelni tego, co nazywam systemowymi przesłankami zapewniania jakości kształcenia” – zaapelował prof. Woźnicki.

Podczas odbywającej się debaty przewodniczący Parlamentu Studentów RP Leszek Cieśla podkreślił, że sytuacja w wielu uczelniach jest daleka od ideału, gdyż obligatoryjna ocena pracy wykładowców przez studentów jest fikcją. Dodał, że ten stan może ulec zmianie tylko dzięki staraniom samych studentów. „Zachęcam wszystkie samorządy studenckie do aktywizacji, do pomocy nauczycielom akademickim w tworzeniu ankiet” – powiedział. Z przewodniczącym Parlamentu Studentów zgodził się prof. Jerzy Malec – przewodniczący Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich. „Problem polega na tym, że w niektórych placówkach zaczyna się i kończy na ankiecie, czyli przeprowadzana jest pewna ocena, sporządzane są nawet z niej raporty, ale wszystko trafia do szuflady, jest archiwizowane. Nie na tym rzecz polega. Dziekani powinni po zapoznaniu się z ankietami wyciągać wnioski i podejmować określone działania, także w stosunku do konkretnych nauczycieli akademickich.”

Jedną z postawionych w trakcie debaty tez było stwierdzenie, że nie może być mowy o podnoszeniu jakości kształcenia bez

Na pytania studentów odpowiadali przedstawiciele Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz uczelni warszawskich

dobrego sformułowania prawnej relacji pomiędzy studentami a uczelnią w regulaminach studiów czy umowach cywilnoprawnych. Ewa Sieczek – dyrektor Departamentu Organizacji Szkół Wyższych w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego stwierdziła, że studenci bardzo często już w trakcie roku akademickiego są zaskakiwani np. koniecznością wnoszenia opłat, które nie były ujęte w regulaminie studiów, także umowa cywilnoprawna nie zabezpiecza ich w sposób wystarczający, dlatego Ministerstwo proponuje w projekcie ustawy regulację tych zagadnień przez odpowiednie rozporządzenie Ministra. Prof. Włodzimierz Kurnik – Rektor Politechniki Warszawskiej również przyznał, że relacja student-uczelnia może budzić sporo kontrowersji: „Niewątpliwie jednak nie jest to relacja typu: klient-przedsiębiorca (...), nie ma ona bowiem charakteru symetrycznego (...), a jej fundament stanowi ślubowanie akademickie (...) Nie sądzę, aby uprawnione było interpretowanie naszych relacji przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (...) Studenci oczywiście mają prawo dochodzić swoich roszczeń, co nie oznacza, że w ten sposób powinniśmy zredefiniować stosunek formalny student-uczelnia”. Ze zdaniem tym nie zgodzili się przedstawi-

ciele Parlamentu. „Takie podejście praktycznie likwiduje obowiązek zawierania umów – podkreślił Leszek Cieśla. – Uczelnie zostały zobowiązane do ich podpisywania dopiero w ubiegłym roku akademickim. Wcześniej studenci płatnych kierunków w uczelniach publicznych byli pozbawieni jakiegokolwiek ochrony”.

Podczas kolejnych dni Forum odbywały się wykłady, dyskusje i szkolenia dotyczące studenckiej kontroli nad poziomem kształcenia w szkołach wyższych. Jeden z paneli dotyczący wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia poprowadziła prof. Jadwiga Mirecka z Zespołu Ekspertów Bolońskich. Odbywające się w czasie konferencji szkolenia miały na celu przekazanie systemowego podejścia do jakości kształcenia samorządom studenckim oraz przyczynienie się do podniesienia wartości ich działań. Toczyły się też dyskusje panelowe, m.in. na temat Krajowej Struktury Kwalifikacji. Studenci wyrazili nadzieję, że zmodyfikuje ona sposób myślenia w uczelniach. Stwierdzili także, że ważne jest, aby zmieniło się podejście do kształtowania programu, nie może być bowiem tak, aby każdy nauczyciel dobierał treści programowe i formę zajęć, biorąc pod uwagę tylko swoją wygodę. Za punkt wyjścia wykładowca powinien natomiast

przyjął opis ramowy kwalifikacji absolwenta, do którego dopasuje tematykę i sposób jej przedstawienia. Jak stwierdziła prof. Jadwiga Mirecka: „Wymaga to od nauczycieli i studentów zmiany sposobu

myślenia, będzie to długotrwały proces. (...) Dlatego sprawa adresowana jest szczególnie do Was, Drodzy Studenci, bo wielu profesorów trudno będzie „przeprogramować”. (...) Musicie promować

ten proces i upominać się o jego realizację zgodnie ze standardami europejskimi.”

Przemysław Rzodkiewicz
Parlament Studentów RP

Święto Sportu w Akademii

W sobotę 27 października w Hali Sportowej przy ul. Siennickiej 40 w Warszawie odbył się Dzień Sportu Akademii Medycznej. W ramach jego obchodów organizatorzy – członkowie AZS AM przygotowali dla uczestników wiele ciekawych atrakcji.

Impreza podzielona była na cztery części: turnieje sportowe, treningi otwarte, pokazy oraz uroczyste wręczenie dyplomów. Studenci i pracownicy naszej uczelni mieli okazję wziąć udział w turniejach piłki nożnej oraz koszykówki, uczestniczyć w zajęciach na ściance wspinaczkowej (oczywiście pod okiem instruktora), otwartych lekcjach tańca towarzyskiego i salsy latino, a także w szkoleniu pierwszej pomocy. Wspaniałe pokazy przedstawiły sekcje fitness, jazz dance, sportów obronnych, karate, judo, tai chi, capoeira i aikido. Mecz pokazowy zaprezentowała również

nasza damska reprezentacja w piłce siatkowej (która w tym roku awansowała do pierwszej ligi akademickiej). Punktem kulminacyjnym było uroczyste wręczenie medali za turnieje sportowe oraz dyplomów za godne reprezentowanie uczelni i wysokie wyniki sportowe reprezentantom, którzy w barwach Akademii Medycznej zdobywali trofea w roku akademickim 2006/2007. Dyplomy wręczał Prorektor ds. Dydaktyczno-Wychowawczych prof. dr hab. Piotr Zaborowski.

mgr Jerzy Chrzanowski,
Prezes AZS AM

Zajęcia na ściance wspinaczkowej

Lista wyróżnionych osób

1. Koszykówka

I miejsce w Mistrzostwach Polski Uczelni Medycznych (K):

Marta Wójciak

Sylwia Snopek – zdobyła tytuł Najlepszej Zawodniczki Mistrzostw

Agata Adamska

Magdalena Pyrzanowska – zdobyła tytuł Najlepszej Zawodniczki Drużynowej Mistrzostw

Ewa Wędrychowicz

Agnieszka Niewiadomska

Agnieszka Kostrzewa

Aleksandra Czerniak

Emilia Truszkowska

Ewelina Kapica

Kinga Witczak

I miejsce w Mistrzostwach Polski Uczelni Medycznych (M):

Piotr Gietka – zdobywca tytułu Najlepszego Zawodnika Mistrzostw oraz Najlepszego Strzelca Mistrzostw

Marcin Gietka

Szczepan Furman

Peter Kuszewski

Bolesław Bendeck

Błażej Bętkowski

Walerian Smolana

Jacek Sikorski

Tomasz Szaukucki

Tomasz Borkowski – zdobył tytuł Najlepszego Zawodnika Drużynowego Mistrzostw

Gajusz Gontarczyk (pracownik AM)

Rafał Nosek (pracownik AM)

2. Lekka atletyka

1. Aleksandra Stasieluk 100 m

(1. w Mistrzostwach Polski UM)

2. Aleksandra Stasieluk 200 m

(2. w Mistrzostwach Polski UM),

1. miejsce za sprinty w AMWiWM

3. Joanna Bałdyga – rzut oszczepem (1. w typach, 1. w klasyfikacji general-

nej Akademickich Mistrzostw Polski)

4. skok w dal – Tomasz Imiela (1. w Mistrzostwach Polski UM)

5. Karol Kaźmierczak – 1500 + 3000 m (2. w AMWiWM)

3. Tenis stołowy (M)

1. dr Piotr Kajfasz

2. Łukasz Mysiorski

3. mgr Andrzej Ochal

4. Michał Sawicki

4. Kolarstwo

Mistrzostwa Polski Lekarzy w Jeździe Indywidualnej na Czas:

Kategoria Student:

1. Maciej Wleklík

2. Jarosław Wawer

3. Michał Dąbrowski

Mistrzostwa Polski Lekarzy w Kolarstwie Szosowym:

Kategoria Student:

1. Jarosław Wawer
2. Maciej Wleklík
3. Sławomir Poletajew

Mistrzostwa Polski Lekarzy w Kolarstwie Przelajowym:

Kategoria Student:

1. Zuzanna Pacak
2. Karolina Gut

1. Maciej Wleklík
2. Sławomir Poletajew
3. Adrian Walczak

Kategoria OPEN

3. Maciej Wleklík

Mistrzostwa Polski Lekarzy w Duathlonie:

Kategoria Student:

1. Maciej Wleklík

Kategoria OPEN:

3. Maciej Wleklík

**Mistrzostwa
Polski Lekarzy
w Kolarstwie
Górskim:**

Kategoria
Student:

1. Tomasz
Gaweł

5. Żeglarstwo

1. Agnieszka
Niewiadomska, 1 miejsce
w kategorii
najlepszy
sternik-ko-
bieta pod-
czas MPSZW
w żeglarstwie (jej ekipa: Małgorzata
Drwięga, Krzysztof Ostaszewski)

II Liga akademicka

I miejsce drużynowo (skład zespołu):

1. Aurelia Mielechow
2. Katarzyna Bienias
3. Kamila Kluczyńska

4. Milena Dąbkowska
5. Agnieszka Żyłka
6. Katarzyna Michna
7. Joanna Kundzewicz
8. Weronika Machura
9. Alicja Prusik
10. Aleksandra Maciejewska
11. Karolina Rojek
12. Jowita Grządkowska

Sztuka komunikacji

Pod koniec października w warszawskiej AM ruszyły warsztaty z zakresu komunikacji lekarza z pacjentem. Podczas zajęć studenci uczą się m.in. jak nawiązać dobry kontakt z chorym i jego rodziną, w jaki sposób porozumiewać się z osobami niesłyszącymi, poznają także tajniki medycznego savoir vivre'u. Warsztaty odbywają się pod patronatem Prorektora ds. Dydaktyczno-Wychowawczych prof. Piotra Zaborowskiego.

W październiku rozpoczęły się pierwsze zajęcia z kultury zachowań w relacjach akademickich i zawodowych, a pozostałe kursy – z zakresu skutecznej komunikacji z pacjentem i języka miganego ruszą już w listopadzie.

Naukę medycznej etykiety prowadzi mgr Zofia Kosińska. Podczas zajęć studenci dowiadują się między innymi, jak zachować się w różnych sytuacjach – od oficjalnych do towarzyskich, jak dopasować strój, gesty i sposób mówienia do potrzeby chwili, poznają także podstawy etyki pracowniczej. Zdobytą wiedzę i umiejętności mają im pomóc nabrać pewności siebie zarówno w zawodowej codzienności, jak i w świecie „wielkiej medycyny”, biznesu, eleganckich przyjęć i ważnych spotkań. Uzyskanie opinii osoby kulturalnej i obytej ułatwia bowiem nawiązywanie kontaktów

w życiu zawodowym, rodzinnym i towarzyskim, sprzyja powodzeniu w pracy oraz wzmacnia autorytet. Stosowanie norm towarzyskich jest naszą wizytówką w świecie, stanowi także narzędzie do osiągnięcia życiowego sukcesu.

Warsztaty skutecznej komunikacji z pacjentem, które rozpoczną się w połowie listopada, poprowadzą mgr Aleksandra Połcik i mgr Tomasz Zieliński. Zajęcia skierowane są do studentów (przyszłych lekarzy, dietetyków, farmaceutów, fizykoterapeutów, pielęgniarek i położnych oraz ratowników medycznych), od których wymagana jest szybka i skuteczna obsługa pacjenta. Jeden z jej warunków stanowi nawiązanie dobrego kontaktu z chorym. Dzięki temu łatwiejsze jest m.in. postawienie trafnej diagnozy i leczenie, dobrze rozumiane i zaakceptowane przez pacjenta, a także zmotywowa-

nie go do wzięcia czynnego udziału w procesie zdrowienia.

Ostatnim blokiem zajęć oferowanych studentom są warsztaty języka miganego, które ułatwią im kontakt z pacjentami niesłyszącymi. Kurs poprowadzi mgr Anna Piotrowska – surdopedagog.

Warsztaty objął patronatem prof. Piotr Zaborowski. Jak twierdzi, dzięki wiedzy i umiejętnościom uzyskanym podczas kursów przyszli lekarze, ratownicy medyczni i pielęgniarki będą skutecznie leczyć pacjentów. W każdym chorym zobaczą bowiem nie tylko przypadek medyczny, ale przede wszystkim człowieka, z którym powinni nawiązać dobry kontakt, co umożliwi im przeprowadzenie skutecznej terapii.

mgr Karolina Gwarek
„Medycyna Dydaktyka Wychowanie”

Inauguracja roku 2007/2008 w Akademii Medycznej

Przesłanie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego

„Serdecznie pozdrawiam wszystkich zgromadzonych na dzisiejszej uroczystości, tak ważnej dla każdej akademickiej rodziny, która tworzą profesoria i studenci. Ceremoniał rozpoczęcia roku akademickiego wyraża pamięć o tradycjach poprzednich pokoleń tej wyjątkowej wspólnoty. Jest to uroczystość, podczas której Alma Mater bierze pod swe skrzydła nowych podopiecznych i podejmuje się zadania ich dalszej formacji. Studia wyższe

mogą i powinny być procesem nie tylko doskonalenia intelektu, przekazywania nowych wiadomości, ale także sposobnością do doskonalenia przymiotów charakteru. Trudno o lepszy tego przykład niż studia medyczne, podczas których studenci przyswajają rozległą wiedzę, ale też wzorując się na swoich doświadczonych nauczycielach, uczą się medycyny, pełnej szacunku postawy wobec pacjenta. To właśnie dzięki temu bezpośrednio kontaktowi wybitni, poważani w świecie polscy specjaliści nauk medycznych z warszawskiej Akademii wychowują godnych następców. To dzięki trosce o najwyższe standardy kształcenia profesja lekarza cieszy się społecznym szacunkiem i zaufaniem. Owa szczególna sztafeta pokoleń – lekarzy, nauczycieli i młodych adeptów nauk medycznych stanowi wielką wartość. Polska potrzebuje dzisiaj elit zdolnych pokierować rozwojem naszego kraju,

specjalistów gotowych sprostać wyzwaniom nowoczesności i międzynarodowej konkurencji, nauczycieli umiających zaspokoić głód wiedzy tysięcy młodych ludzi, którzy rywalizują o indeksy szkół wyższych. Jestem przekonany, że Akademia Medyczna w Warszawie – uczelnia o bogatym, uznanym dorobku naukowym i dydaktycznym jest doskonale przygotowana do realizacji tego wielkiego zadania. Wszystkim Państwu – zarówno kadrze naukowej, jak i studentom życzę poczucia głębokiej satysfakcji płynącej ze spełnienia szczytnej misji, a także pomyślnej realizacji Państwa indywidualnych aspiracji oraz wszelkiej osobistej pomyślności.

Łączę wyrazy szacunku.”

Lech Kaczyński
Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej

Słowo Jego Magnificencji Rektora

**Ekscelencje,
Panie i Panowie Ministrowie,
Wysoki Senacie,
Drodzy Studenci,
Szanowni Państwo!**

Witam Państwa bardzo serdecznie na inauguracji roku akademickiego 2007/2008. Szczególnie serdecznie witam nowoprzyjętych studentów, a to z tej przyczyny, że, aby być tu dzisiaj z nami, musieli stoczyć prawdziwy bój. W tym roku bowiem do naszej uczelni zgłosiło się 8888 kandydatów, a mieliśmy przygotowanych 1785 miejsc. Przed 7 laty, w 2000 roku o 735 miejsc ubiegało się 1768 kandydatów,

średnio 3 osoby na jedno miejsce na kierunku lekarskim i lekarsko-dentystycznym. W bieżącym roku o jeden indeks na kierunku lekarskim walczyło 6 kandydatów, a na lekarsko-dentystycznym 8 kandydatów.

Prawdziwe obłężenie przeżyliśmy jednak na nowych kierunkach, takich jak: audiofonologia – gdzie o jedno miejsce ubiegało się 10 kandydatów, czy techniki dentystyczne – gdzie było 19 kandydatów na miejsce.

Bardzo serdecznie gratuluję wszystkim naszym nowym studentom. To wielki, osobisty sukces Państwa, ale także Państwa rodzin i najbliższych.

Zwiększenie liczby miejsc, jak również ogromne zainteresowanie

kierunkami medycznymi jest zjawiskiem bardzo korzystnym.

Niepokojąca jest jednak tendencja do zmniejszania się liczby wykształconych lekarzy, pielęgniarek i położnych. W 2007 roku na 1000 mieszkańców w Polsce przypada średnio 2,3 lekarza, to tyle samo, co w Wielkiej Brytanii. Ale już w Niemczech czy Francji na 1000 mieszkańców przypada średnio 3,4 lekarza. W Wielkiej Brytanii na 1000 mieszkańców są 9,2 pielęgniarki, a w Polsce dokładnie o połowę mniej, tj. 4,9. W Niemczech odpowiednio 9,6 na 1000 mieszkańców, a we Francji 7,5.

Wynika z tego, że wśród krajów Unii Europejskiej mamy najniższy odsetek wykształconych

W uroczystości uczestniczyło wielu znamienitych gości (na zdj. od lewej prof. Andrzej Stelmachowski i dr Tomasz Zdrojewski – Doradcy Prezydenta RP oraz abp Józef Kowalczyk – Nuncjusz Apostolski)

pracowników opieki zdrowotnej.

W „Raportcie 2007”, dokumencie wydanym przez Ministerstwo Rozwoju Gospodarczego, w którym dokonano analizy postępów Polski w zakresie spójności z Unią Europejską, znajdujemy informację, że udział absolwentów medycznych szkół wyższych wśród wszystkich absolwentów wynosi w Unii Europejskiej 13,5%, a w Polsce 4 razy mniej – 3,5%.

Jest to jeszcze większa dysproporcja niż obserwowana wśród absolwentów kierunków technicznych i ścisłych.

W tej sytuacji zwiększenie się liczby studentów, a w przyszłości

absolwentów kierunków medycznych nabiera szczególnego znaczenia i po prostu cieszy.

W 2006 roku rząd przyjął strategię zwiększenia nakładów na szkolnictwo wyższe. W budżecie państwa na rok 2007 nakłady na edukację w szkołach wyższych zwiększono o 500 milionów złotych. W efekcie uniwersytety, politechniki, szkoły ekonomiczne i inne uczelnie

podległe Ministerstwu Nauki i Szkolnictwa Wyższego otrzymały budżet w przeliczeniu na studenta nawet o 8% większy niż w roku poprzednim. Podczas inauguracji roku akademickiego 2007/2008 w Poznaniu premier rządu zapowiedział dalszy wzrost nakładów na szkolnictwo wyższe o kolejne 10%.

Cała społeczność akademicka szkół medycznych liczy na to, że w 2008 roku nakłady na dynamicznie rozwijające się uczelnie medyczne (a Akademia Medyczna w Warszawie do takich należy) znacząco wzrosną.

Pragnę tym miejscu gorąco podziękować Panu Profesorowi Zbigniewowi

Z wielką radością powitaliśmy w naszej uczelni abp Kazimierza Nycza, który wygłosił wykład inauguracyjny

Relidze, Ministrowi Zdrowia, oraz całemu kolegium ministerialnemu za podjęcie decyzji o wybudowaniu Centrum Biblioteczno-Informatycznego w Akademii Medycznej w Warszawie w latach 2007-2008. To wielki prezent dla całej społeczności akademickiej naszej uczelni.

My ze swej strony także nie ustajemy w staraniach o polepszenie bazy dydaktycznej, tak aby nasi liczni studenci mogli zdobywać wiedzę w naprawdę godnych warunkach. W 2008 roku planujemy rozpocząć nadbudowę Centrum Dydaktycznego – powstaną 4 dodatkowe kondygnacje.

Bardzo cieszy nas również współpraca w tym zakresie z Marszałkiem Województwa dr Adamem Struzikiem, bez której trudno byłoby wyobrazić sobie prawidłowe funkcjonowanie Wydziału Nauki o Zdrowiu.

W inauguracji udział wzięła także Prezydent Warszawy Hanna Gronkiewicz-Waltz

Akademię Medyczną odwiedzili rektorzy kilku wyższych uczelni

W Stanach Zjednoczonych działa ponad 2 tysiące szkół wyższych. Tylko 10% z tej liczby, tzn. około 200 to akademickie ośrodki naukowo-badawcze. Pozostałe to wyższe szkoły zawodowe lub uniwersytety edukacyjne.

Profesor Janusz Rachoń, Rektor Politechniki Gdańskiej przewiduje, że w ciągu nadchodzących 10 lat dojdzie do podobnego rozwarstwienia rangi szkół wyższych w Europie i Polsce.

W naszej uczelni też czeka nas dyskusja nad jej kształtem. Czy będziemy dążyli do *research university*, czy też przeważymy nurt wyższej szkoły zawodowej. Osobiście głęboko wierzę, że będziemy silnym europejskim uniwersytetem medycznym.

Jest jeszcze jeden problem, z którym będziemy musieli się zmierzyć i to w nadchodzących

Tylko uczelnie, które proponują wysoką jakość kształcenia opartą na badaniach naukowych, będą się liczyły na mapie Polski i Europy.

W 2005 roku eksperci Organisation for Economic Co-operation and Development (skupiającej 30 najbardziej rozwiniętych państw świata) ocenili szkolnictwo wyższe w Polsce. Wśród siedmiu uwag końcowych znalazło się stwierdzenie, że uczelnie nastawione są na rozwiązywanie własnych problemów, a nie szeroko rozumianych problemów społecznych i gospodarczych.

latach. Ten problem wynika z danych demograficznych Polski. W 2012 roku będzie 420 tysięcy absolwentów szkół średnich, 380 tysięcy uzyska maturę. To niewiele ponad 50% liczby kandydatów na studia z 2000 roku.

canie się, zmianę zainteresowań, czy wreszcie chęć uczestniczenia w życiu społecznym.

Jeśli uczelnie nie dostrzegą tego procesu i odpowiednio nie zareagują, to nie nadążą za rozwojem cywilizacji i zostaną zepchnięte na margines. Uniwersytety zatem muszą się otworzyć na świat, muszą nadążyć za zmieniającym się otoczeniem i sprostać stawianym im wymaganiom. Inaczej dojdzie do wspomnianej marginalizacji, a sprawcami tego możemy być my sami.

Polscy naukowcy należą do czołówki światowej. To, czego im brakuje, to infrastruktura naukowa. Obecnie państwo polskie popiera rozwój dużych zintegro-

W inauguracji uczestniczyli również poprzedni rektorzy Akademii

Przedstawiciele władz uczelni podczas uroczystości (od lewej: prof. Maciej Karolczak – Dziekan II WL, prof. Renata Górską – Prodziekan ds. Oddziału Stomatologii I WL, prof. Marek Kulus – Prodziekan ds. Studenckich I i II roku I WL)

W 2005 roku eksperci Organisation for Economic Co-operation and Development (skupiającej 30 najbardziej rozwiniętych państw świata) ocenili szkolnictwo wyższe w Polsce. Wśród siedmiu uwag końcowych znalazło się stwierdzenie, że uczelnie nastawione są na rozwiązywanie własnych problemów, a nie szeroko rozumianych problemów społecznych i gospodarczych.

Profesor Marek Dietrich ujął to bardzo celnie: edukację należy rozumieć jako całość. Od wczesnego dzieciństwa, najpierw w rodzinie, potem w szkole i na uczelni i aż do końca życia, poprzez dokszał-

wanych ośrodków naukowych. Po raz pierwszy w naszym kraju powstał program tworzenia silnych konsorcjów, łączących uczelnie wyższe, instytuty badawcze i ośrodki przemysłowe, co z oczywistych względów spotkało się z bardzo dobrym przyjęciem przez środowiska akademickie. Udział w tym programie wymaga integracji środowisk naukowych. To zadanie dla wszystkich zebranych.

W październiku 2007 roku zostanie podpisana umowa przedwstępna na stworzenie Centrum Badań Przedklinicznych i Technologii na terenie kampusu Ochota. Umowę podpisze Minister Rozwoju Regionalnego Grażyna

Gęsicka, a w imieniu konsorcjum Rektor Akademii Medycznej. Planowana inwestycja pozwoli na stworzenie największego w Polsce centrum biomedycyny. Jej przewidziany całkowity koszt to 100 mln euro, wartość inwestycji w naszej uczelni wyniesie 25 mln euro. Ale siłą tego konsorcjum jest przede wszystkim jedność celów i działania największych instytucji naukowych i akademickich Warszawy. Konsorcjum CePT gromadzi zakłady i instytuty Uniwersytetu Warszawskiego, Politechniki Warszawskiej, Polskiej Akademii Nauk i naszej uczelni.

Życzę Państwu i sobie, abyśmy już niedługo mogli przeczytać o nowym polskim leku na cu-

westycje, aparaturę i remonty.

Nierozwiązanym problemem są długi szpitali klinicznych. Warto przypomnieć, że szpitale kliniczne przekazano uczelniom wraz z długami. Jest to rozwiązanie unikalne, to tak, jakby politechniki zostały obciążone długami fabryk. NFZ natomiast kontraktuje określoną liczbę leczonych zawałów, udarów czy porodów, a za te wykonane dodatkowo nie płaci.

JM Rektor w trakcie przemówienia inauguracyjnego

Inauguracja miała bardzo podniosły charakter (na zdj. od lewej: prof. Józef Sawicki – Dziekan Wydziału Farmaceutycznego, prof. Piotr Małkowski – Dziekan Wydziału Nauki o Zdrowiu, prof. Zbigniew Gaciong – Dziekan Centrum Kształcenia Podyplomowego)

krzycę, nadciśnienie czy raka, nowych materiałach biomedycznych czy innowacyjnych metodach leczenia opracowanych w Centrum Badań Przedklinicznych i Technologii.

Akademia Medyczna w Warszawie kształci specjalistów w 17 zawodach opieki zdrowotnej. Ponadto, uczelnie medyczne, a więc i nasza uczelnia, są organem założycielskim szpitali klinicznych, ale organem, który, zgodnie z „Ustawą o zakładach opieki zdrowotnej” i ustawą „Prawo o szkolnictwie wyższym”, nie ma środków finansowych na in-

nię społeczności akademickiej deklaruję.

Na całym świecie uniwersytety nie tylko kształcą, ale aktywnie włączają się w życie kraju. Ochrona zdrowia, bezpieczeństwo energetyczne, rolnictwo czy rozwój przemysłowy zależą przecież od wykształconej kadry.

Wszycymają świadomość, że nie można dokonać zmian systemowych w służbie zdrowia w krótkim czasie, zwłaszcza po latach zaniedbań. Poza tym wprowadzenie takich zmian wymaga zaangażowania całego środowiska medycznego, co dzisiaj jeszcze raz w imię

Już za 2 lata, w 2009 roku będziemy obchodzili dwusetną rocznicę nauczania medycyny w Warszawie. 15 listopada 1809 roku 53 studentów rozpoczęło naukę na Wydziale Akademicko-Lekarskim. 18 grudnia Stanisław Staszic został powołany na prezesa Wydziału, a 17 lipca 1811 roku powstały kliniki: wewnętrzna i chirurgiczna. Warto wspomnieć, że mieściły się one w Szpitalu Św. Rocha, przy ulicy Krakowskie Przedmieście 24. Pierwszym Dziekanem Wydziału był Hiacynt Dziarkowski, pierwszymi profesorami – znani lekarze warszawscy: Wolff, Czekerki, Brandt, Hoffmann, Wein, Celiński. Herb Wydziału: orzeł biały trzymający w szponach kaduceusz i napis „Saluti Publicae” przetrwał i nadal jest herbem naszej uczelni.

Uroczystość była okazją do wręczenia pracownikom uczelni nagród resortowych i medali za zasługi dla AM (na zdjęciu: Medal Komisji Edukacji Narodowej odebrała dr Maria Skonieczna-Maruchin)

Odnakami za Zasługi dla Służby Zdrowia wyróżniono prof. Jerzego Szczerbana i prof. Brunona Szczygła

Medalem za Zasługi dla Akademii Medycznej uhonorowano mgr Mirosławę Müldner-Kurpetę

Z rąk JM Rektora prof. Leszka Pączka indeksy odebrali nowopryjści studenci poszczególnych wydziałów Akademii, którzy uzyskali najlepsze wyniki w czasie rekrutacji

Mamy piękną historię, z którą jesteśmy bardzo związani, ale obecnie także odnosimy niemałe sukcesy. Trudno w tym miejscu, z oczywistych względów, wymienić je wszystkie, wspomnę tylko o tych z ostatniego tygodnia: dzisiaj, Dziekan I WL, Profesor Marek Krawczyk odbiera prestiżowe, honorowe członkostwo Towarzystwa Chirurgów Francuskich. Przed tygodniem Rada Wydziału Nauki o Zdrowiu, w 7 rocznicę powstania, uzyskała uprawnienie do nadawania stopnia naukowego doktora medycyny. Serdecznie gratuluje.

Na zakończenie chciałbym jeszcze raz zwrócić się do naszych studentów.

Chcielibyśmy nauczyć Was, że nie choroby są najważniejsze. Najważniejszy jest chory człowiek. Jeżeli to zrozumiecie, wówczas jeszcze bardziej polubicie medycynę. Teraz lekarz pomału, acz nieuchronnie staje się lekarzem-doradcą do spraw zdrowia, zatrudnionym na kontrakcie. Trudno jest nam to zrozumieć. Nie jestem pewien, czy moje pokolenie będzie umiało i chciało tak uczyć. Żeby w tym nowym porządku się nie pogubić, potrzebny jest czytelny i stały system wartości oparty na etyce. Głos autorytetów moralnych ma służyć temu, abyśmy nie utracili z oczu najwyższej wartości w medycynie – człowieka.

I jeszcze krótka przestroga. Taką oto tezę wygłosił Albert Einstein: „Nie jestem bardzo bystry, po prostu długo siedzę nad problemem”.

Kończąc swoje wystąpienie, chciałbym serdecznie podziękować wszystkim pracownikom i studentom za dotychczasową pracę i życzyć Państwu dużo pomyślności w życiu osobistym oraz wielu sukcesów w inaugurowanym dziś roku akademickim.

Wyrazy szacunku i pamięci oraz życzenia zdrowia kieruję do wszystkich emerytowanych pracowników Akademii Medycznej.

Bardzo dziękuję za udział w uroczystości przedstawicielom mediów.

Życzę wszystkim, aby rozpoczynający się rok akademicki 2007/2008 był wyjątkowo pomyślny.

To, co jest szczęśliwe, pomyślne i korzystne, niechaj się ziści! – Quod felix faustum fortunatumque sit!

Studentom indeksy wręczyli JM Rektor i prof. Marek Kulus – Prodziekan ds. Studenckich I i II roku I WL

Nowoprzyjętych studentów II WL powitali JM Rektor i Dziekan prof. Maciej Karolczak

Studenci Wydziału Farmaceutycznego indeksy przyjęli z rąk JM Rektora i Dziekana prof. Józefa Sawickiego

Vivat Academia!

W środę 3 października br. społeczność uczelniana uroczystie rozpoczęła nowy rok akademicki 2007/2008. Jego inaugurację zaszczyliło swoją obecnością wielu znamienitych gości – przedstawiciele władz państwowych i duchownych, reprezentantów świata nauki i medycyny. Wykład inauguracyjny wygłosił arcybiskup warszawski Kazimierz Nycz, który przedstawił wybrane zagadnienia etyczne pracy w służbie zdrowia. Uroczystość stała się także okazją do wręczenia pracownikom uczelni nagród resortowych i Medali za Zasługi dla Akademii Medycznej w Warszawie.

Inauguracja roku akademickiego jest jednym z najważniejszych wydarzeń w życiu każdej uczelni. W tym roku w Akademii Medycznej uroczystość ta miała charakter szczególnie podniosły, do czego przyczyniła się obecność wielu znakomitych gości. W inauguracji udział wzięli m.in. Nuncjusz Apostolski arcybiskup Józef Kowalczyk, prof. Andrzej Stelmachowski i dr Tomasz Zdrojewski – doradcy Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydent M. St. Warszawy Hanna Gronkiewicz-Waltz, przedstawiciele Senatu RP, resortów związanych z ochroną zdrowia i szkolnictwem, rektory wyższych uczelni, członkowie Polskiej Akademii Nauk i Polskiego Towarzystwa Lekarskiego, a także dyrektorzy placówek medycznych. Wszystkie przybyłe osoby powitał Jego Magnificencja Rektor AM prof. Leszek Pączek.

Na początku uroczystości uczestnicy wysłuchali przesłania

Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego, skierowanego do społeczności akademickiej, które odczytał w jego imieniu dr Tomasz Zdrojewski.

JM Rektor podkreślił, że w związku z inauguracją roku akademickiego na jego ręce spłynęły listy gratulacyjne od osób,

które nie mogły wziąć udziału w uroczystości, m.in. Kardynała Józefa Glempa, Premiera Jarosława Kaczyńskiego, Marszałka Województwa Mazowieckiego Adama Struzika – znajdują się one w materiałach pamiątkowych, wydanych po inauguracji.

Następnie prof. Leszek Pączek przypomniał nazwiska pracowników uczelni, którzy odeszli od nas w ubiegłym roku akademickim. Byli to: prof. Wiesław Stryga – Kierownik I Katedry i Kliniki Chirurgii Ogólnej i Naczyniowej, prof. Ewa Dróbecka-Brydak – profesor nadzwyczajny w Katedrze i Klinice Okulistyki, prof. Zbigniew Kaleta – emerytowany profesor zwyczajny w Katedrze i Zakładzie Patologii Ogólnej i Doświadczalnej, prof. Andrzej Polubiec – emerytowany Kierownik Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych i Hematologii, prof. Alfreda Lewandowska – emerytowany profesor Zakładu Protetyki

Stomatologicznej, dr hab. Janina Więcka – emerytowany adiunkt Kliniki Otolaryngologii, doc. Olga Grossfeld – emerytowany docent w Zakładzie Ortodontji, dr Jadwiga Osuch – emerytowany adiunkt Kliniki Otolaryngologii oraz dr Alina Zduńska – emerytowany adiunkt Katedry Chemii Leków. Zebrani uczcili pamięć zmarłych minutą ciszy.

W kolejnej części uroczystości, zgodnie z akademicką tradycją, JM Rektor wygłosił przemówienie, w którym szczególną uwagę zwrócił na rozwój naszej uczelni. Podkreślił, że stale wzrasta zainteresowanie studiami w Akademii Medycznej – w tym roku kształcić się będzie u nas w sumie ponad 10 tysięcy studentów, z czego blisko 3200 pierwszorzecznych.

„– Niepokojąca jest jednak tendencja do zmniejszania się liczby wykształconych lekarzy, pielęgniarek i położnych – podkreślił prof. Leszek Pączek. – Wśród krajów Unii Europejskiej mamy najniższy odsetek wykształconych pracowników opieki zdrowotnej. (...) W tej sytuacji zwiększenie się liczby studentów, a w przyszłości absolwentów kierunków medycznych nabiera szczególnego znaczenia i po prostu cieszy.”

JM Rektor wyraził nadzieję, że w 2008 roku nakłady na szkolnictwo wyższe, a zwłaszcza na uczelnie medyczne w naszym kraju znacząco wzrosną. Omówił także najbliższe plany Akademii Medycznej, m.in. budowę Centrum Badań Przedklinicznych i Technologii oraz Centrum Biblioteczno-Informacyjnego. Na zakończenie swojego wystąpienia zwrócił się do studentów:

„– Chcielibyśmy nauczyć Was, że nie choroby są najważniejsze. Najważniejszy jest chory człowiek. Jeżeli to zrozumiecie, wówczas jeszcze bardziej polubicie medycynę. Teraz lekarz pomógł, acz nieuchronnie staje się lekarzem-doradcą do spraw zdrowia, zatrudnionym na kontrakcie. Trudno jest nam to zrozumieć. Nie jestem pewien, czy moje pokolenie będzie umiało i chciało tak uczyć. Żeby w tym nowym porządku się nie pogubić, potrzebny jest czytelny i stały system wartości oparty na etyce. Głos autorytetów moralnych ma służyć temu, abyśmy nie utracili z oczu najwyższej wartości w medycynie – człowieka.”

W dalszej części inauguracji prof. Jerzy Stelmachów – Prorektor ds. Kadr odczytał nazwiska

Abp warszawski Kazimierz Nycz wygłosił wykład pt. „Wybrane zagadnienia etyczne pracy w służbie zdrowia”

osób, które zostały wyróżnione w tym roku nagrodami resortowymi i medalami za zasługi dla Akademii Medycznej w Warszawie. Na wniosek JM Rektora Minister Edukacji Narodowej przyznał Medal Komisji Edukacji Narodowej dr Marii Skoniecznej-Maruchin, uhonorował także Odznakami za Zasługi dla Służby Zdrowia prof. Jerzego Szczerbana i prof. Brunona Szczygła. Senat uczelni wyróżnił ponadto Medalami za Zasługi dla Akademii Medycznej mgr Mirosławę Müldner-Kurpetę i mgr Helenę Rokicką. W czasie uroczystości dokonano dekoracji wymienionych osób.

Następnie studenci I roku złożyli uroczyste ślubowanie i odebrali indeksy z rąk JM Rektora i przedstawicieli władz uczelni. Do immatrykulacji przystąpiło 169 studentów z różnych wydziałów i kierunków, którzy uzyskali najwyższe wyniki podczas tegorocznej rekrutacji. Koleżanki i kolegów powitała w uczelni Przewodnicząca Samorządu Studentów Agnieszka Goldberg. W przemówieniu zaznaczyła, iż ma nadzieję, że sytuacja w polskiej służbie zdrowia poprawi się na tyle, by studenci mogli wyjeżdżać

„Gaudeamus igitur” wykonał Chór Akademii Medycznej pod kierunkiem Beaty Herman

Metropolita warszawski wpisuje się do książki pamiątkowej

z kraju w celu poszerzenia swojej wiedzy i horyzontów, a nie poprawy trudnej sytuacji finansowej. Na zakończenie zwróciła się do nowoprzyjętych:

„- Drodzy studenci, zwykle się mawiać, że jesteśmy przyszłością tej uczelni. Zatem na początku tego roku akademickiego kieruję do Was apel: Odwagi! To do nas należy zmienianie świata na lepsze!”

W ostatniej części uroczystości wykład inauguracyjny – pierwszy w nowym roku akademickim – wygłosił arcybiskup warszawski Kazimierz Nycz. W swoim wystąpieniu szukał odpowiedzi na pytanie: „Lekarz – zawód czy powołanie?”. Jak podkreślił,

zwracając się do zebranych, „lekarz to zawód szczególnie, którego nie można zredukować jedynie do jednego – sposobu zarabiania pieniędzy. W Waszym powołaniu znajduje wyraz najwyższe przykazanie – miłości bliźniego, często w sposób bohaterski.” Do właściwego wypełnienia tej posługi potrzebna jest nie tyle technika, ile „sumienie, mądrość i bezgraniczna uczciwość”.

Arcybiskup Kazimierz Nycz nawiązał także do trudnej sytuacji w służbie zdrowia. „Kościół uczy, że pracownikowi należy się sprawiedliwe wynagrodzenie za pracę, słuszną płaca. (...)” – zaznaczył. Podkreślił również, że na pytanie „lekarz – zawód czy powołanie?” każdy powinien odpowiedzieć sam i to po wiele razy, by wytrwać w całej szlachetności posługi pracownika służby zdrowia. „Kościół nie może narzucać własnej interpretacji posługi medycznej, może jednak powodo-

wać głębsze odczytywanie sensu Waszej pracy, a tym samym także sensu Waszego życia.” – stwierdził arcybiskup warszawski.

Na zakończenie uroczystości, nawiązując do wygłoszonego wykładu, JM Rektor przypomniał słowa Jana Pawła II, skierowane do społeczności uczelnianych: „Trzeba, aby środowiska akademickie odzyskały swój tradycyjny autorytet moralny i stawały się na nowo sumieniem narodu, dając przykład cnót obywatelskich i patriotycznych.” Następnie podziękował wszystkim za przybycie, życząc im wszelkiej pomyślności i wielu sukcesów w inaugurowanym roku akademickim.

Z okazji rozpoczęcia roku akademickiego 2007/2008 wszystkim pracownikom i studentom Akademii Medycznej w Warszawie życzymy powodzenia w życiu zawodowym i osobistym. Niech nauka i praca będzie dla Was źródłem satysfakcji i wielu znaczących dokonań ku chwale naszej Alma Mater!

**Redakcja
„Medycyny Dydaktyki Wychowania”**

„MEDYCINA DYDAKTYKA WYCHOWANIE”

Zasady przyjmowania i publikowania prac – informacje dla autorów

1. Czasopismo Akademii Medycznej „Medycyna Dydaktyka Wychowanie” zamieszcza prace o charakterze informacyjnym, poglądowym i przeglądowym w zakresie medycyny, farmacji, biologii i dziedzin pokrewnych oraz nawiązujące do dydaktyki i wychowania.
2. Redakcja przyjmuje prace od autorów po otrzymaniu oświadczenia, że nie były one nigdy wcześniej opublikowane.
3. Prace należy nadsyłać w plikach tekstowych otwartych (np. w formatach RTF lub DOC) na adres e-mail mdw@am.edu.pl, albo dostarczyć do Redakcji na nośniku USB lub płycie CD/DVD.
4. Objętość pracy nie powinna przekraczać 12 str. maszynopisu, włącznie z rycinami, tabelami i piśmiennictwem.
5. Tekst powinien być napisany czcionką Times New Roman, wielkość 12 pkt, wyjustowany, z pojedynczymi odstępami pomiędzy wierszami (interlinią).
6. Na początku pracy należy podać tytuł lub stopień naukowy, pełne imię i nazwisko autora (autorów), tytuł pracy, nazwę instytucji, z której praca pochodzi, streszczenie, słowa kluczowe.
7. Zdjęcia powinny być dostarczone w oddzielnych plikach graficznych (preferowany format to TIFF, ewentualnie JPG z minimalną kompresją), zaś w tekście powinno być wskazane miejsce, w którym należy umieścić dane zdjęcie.
8. Czarno-białe fotografie i ryciny zamieszczane są bezpłatnie, koszt publikacji zdjęć kolorowych ponosi autor.
9. Literatura, na którą powołuje się autor, powinna być uszeregowana alfabetycznie lub według kolejności pojawiania się w tekście. Książka: inicjały imion i nazwisko autora i rok wydania, wydawca. Czasopismo: inicjały imion i nazwisko autora, tytuł artykułu (italiki), tytuł czasopisma w skrócie, rok wydania, nr tomu, numery stron (od... do...).
10. Liczbę źródeł należy ograniczyć do 20 pozycji z ostatnich pięciu lat lub fundamentalnych dla pracy z lat wcześniejszych.
11. Prace są recenzowane. Prace przygotowane niezgodnie z zasadami Redakcja zwraca autorom do poprawienia.
12. Autorzy otrzymują bezpłatnie 1 egzemplarz czasopisma, w którym została opublikowana praca (nie wypłaca się honorariów).

Bakteriofagi: quo vaditis?

prof. dr hab. Andrzej Górski

Kierownik Zakładu Immunologii Klinicznej AM w Warszawie,
Wiceprezes Polskiej Akademii Nauk

lek. Jan Borysowski

Zakład Immunologii Klinicznej AM w Warszawie

Artykuł niniejszy dedykujemy Panu Prof. Tadeuszowi Orłowskiemu z okazji Jego 90-tych urodzin

Bakteriofagi (fagi) są wirusami infekującymi wyłącznie komórki bakteryjne. Choć wiedza na temat bakteriofagów rozwijała się stopniowo od ich wykrycia na początku dwudziestego wieku (niezależnie w 1915 i 1917 roku), to dopiero ostatnie lata przyniosły prawdziwą eksplozję fascynujących odkryć związanych z różnymi aspektami ich biologii. Badania ostatnich lat wykazały, że są one najczęściej występującymi jednostkami biologicznymi w przyrodzie, szeroko rozpowszechnionymi w wielu różnych środowiskach – np. ich miano w wodzie morskiej może wynosić nawet 10^7 /ml, a w glebie 10^5 /g. Co ciekawe, obecność bakteriofagów stwierdzono w niektórych produktach żywnościowych, są one też składnikiem mikroflory przewodu pokarmowego człowieka. Dane te nabierają szczególnego znaczenia w kontekście możliwości zastosowań terapeutycznych bakteriofagów, ponieważ sugerują, że organizm człowieka jest w naturalny sposób eksponowany na wiriony fagowe (i to w bardzo dużej ilości).

Podstawowym zastosowaniem bakteriofagów, wynikającym z samej ich natury (wirusy infekujące i zabijające bakterie) jest profilaktyka i leczenie infekcji bakteryjnych. Pierwsze próby terapeutyczne z udziałem bakteriofagów podjęto już kilka lat po ich odkryciu. Obecnie obserwuje się wielki wzrost zainteresowania terapeutycznym zastosowaniem fagów. Główną tego przyczyną jest bezprecedensowy kryzys antybiotykoterapii, na który składają się: dramatyczny wzrost częstości występowania bakterii antybiotykkoopornych oraz wysoce niewystarczająca ilość nowych klas antybiotyków. Bakteriofagi stanowią obecnie najpoważniejszą alternatywę dla antybiotyków w leczeniu infekcji bakteriami antybiotykkoopornymi. Jedną z ich unikalnych cech jest bardzo wąskie spektrum działania przeciwbakteryjnego, z reguły ograniczone do części szczepów w obrębie jednego gatunku bakterii (opisano również bakteriofagi o znacznie szerszym spektrum,

przekraczającym granice pojedynczych gatunków, ale są one zdecydowanie rzadsze). Z jednej strony jest to korzystne, ponieważ umożliwia eliminację bakterii patogennych bez jednoczesnego zabijania bakterii mikroflory. Z drugiej jednak strony stwarza konieczność oceny wrażliwości czynnika etiologicznego infekcji na poszczególne bakteriofagi przed rozpoczęciem terapii (alternatywą może tu być jednoczesne podanie kilku – kilkunastu różnych fagów w sumie zapewniających odpowiednio szeroki zakres działania przeciwbakteryjnego). Fundamentalne znaczenie ma oczywiście zdolność zabijania bakterii antybiotykkoopornych, co udowodniono dla gronkowca złocistego metycylinoopornego (MRSA), enterokoków wankomycynoopornych, *P. aeruginosa* opornego na imipenem i *E. coli* ESBL(+) (1; 2).

W marcu 2007 r. jeden z redaktorów *Nature Immunology* (IF = 27) doznał urazu szczęki z następowym zakażeniem antybiotykkoopornym gronkowcem. Co się później działo, opisał na łamach *Nature Medicine* (IF = 28) (3). Udało mu się z trudnościami tę infekcję opanować, ale co przeszedł, to przeszedł – tak czy inaczej warto w tym miejscu zacytować z opisu jego przygód z leczeniem powstałego ropnia jedno zdanie, wypowiedziane przez profesora pediatrii z University of Chicago: *MRSA jest największą epidemią szerzącą się w USA: gdziekolwiek wejdzie, tam zostaje.*

WHO uważa lekooporność za jedno z trzech największych wyzwań zdrowotnych w skali globalnej, zaś European Centre for Disease Prevention and Control sądzi, że jest to największe zagrożenie zdrowotne w najbliższych latach, zaś era antybiotykowa będzie wkrótce przeszłością (4).

Problem lekooporności i terapii fagowej ma swój znaczący wymiar etyczny. Przemysł farmaceutyczny stoni od antybiotyków i stopniowo wycofuje się z badań nad nowymi ich postaciami z powodu

braku wystarczających bodźców rynkowych – bardziej opłaca się wprowadzać inne środki, które potencjalnie i *de facto* generują o wiele większe zyski. To komercyjne podejście, niezgodne z interesem społecznym, powoduje powstanie tzw. luki 10/90: zaledwie 10% nakładów na badania jest kierowanych na schorzenia trapiące 90% populacji. Tak więc podstawowe kanony etyki lekarskiej wskazują na konieczność nowych badań nad lekoopornością celem jej przeciwdziałania w czasach, gdy tylko w USA koszt jej zwalczania szacuje się na 7 mld \$ rocznie (4; 5).

Moje dwuletnie doświadczenie z prowadzenia ośrodka terapii fagowej przy Instytucie Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN we Wrocławiu w pełni potwierdza te dramatyczne zagrożenia. Rok wcześniej to samo pismo *Nature Medicine* poświęciło artykuł „feature news”, tzn. najważniejsze nowiny, właśnie naszemu ośrodkowi (6). Jednostka ta prowadzi eksperymentalną terapię fagową lekoopornych zakażeń bakteryjnych i – jak się można spodziewać – nie jest w stanie przyjąć wszystkich potencjalnych chorych z kraju i z całego świata, zaś w naszej obserwacji mamy pacjentów z Niemiec, USA, Włoch, Anglii, Belgii itd. Terapia jest prowadzona w zgodzie z polskimi i unijnymi regulacjami prawnymi, tzn. dysponujemy zgodą komisji bioetycznej i świadomą zgodą chorego oraz odpowiednimi ubezpieczeniami. Na obecnym etapie koszt terapii musi być poniesiony przez ośrodek kierujący lub samego chorego (preparat fagowy nie jest refundowany ze środków NFZ, gdyż nie został dotychczas zarejestrowany jako lek, zaś z budżetu państwa nie refunduje się kosztów leczenia eksperymentalnego – przynajmniej teoretycznie) (*bliższe dane są dostępne na stronie <http://www.iitd.pan.wroc.pl/phages/phages.html>*).

Przypomnijmy w tym miejscu, że organy i tkanki używane do transplantacji też nie stanowią zarejestrowanego leku, a przecież terapia tą metodą jest obecnie standardem. Dalszy rozwój terapii fagowej jest zatem dwutorowy: dążenie do rejestracji, lecz także rozwój tej metody niezależnym od tego procesu torem, podobnie jak rozwijała się w kraju i na świecie transplantologia.

Ostatnio zwraca się uwagę na konieczność wypracowania odpowiedniego toru postępowania celem postępu w staraniach o rejestrację preparatów fagowych (7; 8). Jakkolwiek fagi jako lek nie zostały dotychczas zarejestrowane przez odpowiednie agencje, w 2006 r. amerykańska FDA zarejestrowała fagi niszczące *Listeria monocytogenes* jako dodatek do tzw. „freshly cut products” (krojone owoce i warzywa, produkty mięsne itd.). W przypadku rejestracji fagów jako leku, życie – jak to bywa – wy-

przedziło prawo: istniejące regulacje EMEA i FDA dotyczą leków i środków klasycznych i nie przewidziano sytuacji, w której zakażenia można by leczyć wirusami... W ostatnim czasie ukazały się prace, które problem ten omawiają szczegółowo, podkreślając zastosowany przez nasz zespół tor postępowania, a zwłaszcza fakt uzyskania akceptacji odpowiednich komisji bioetycznych (w tym warszawskiej OIL). W czerwcu 2007 r. podobną zgodę na zastosowanie fagów w leczeniu zakażonych *Pseudomonas* i *S.aureus* zmian pooparzeniowych uzyskał jeden z ośrodków belgijskich (8).

Częstym zastrzeżeniem podnoszonym w dyskusjach nad terapią fagową jest brak odpowiednich badań klinicznych. W naszym przypadku prawda jest bardzo prosta: nie dysponujemy milionami, niezbędnymi do przeprowadzenia tego typu badań, a przemysł farmaceutyczny nie kwapi się do ich wyłożenia, bojąc się o utratę zysku ze sprzedaży antybiotyków. Kran z nimi wysycha, jednak nadal to sączenie jest dość lukratywne, zwłaszcza w naszym kraju, gdzie zasady prowadzenia badań klinicznych nasuwają zasadnicze zastrzeżenia, zaś kontrola nad nimi przez niezależne od firm farmaceutycznych instytucje praktycznie nie istnieje (w moim dossier jest dokument, z którego wynika, że jeden badacz może kierować nawet 60. badaniami klinicznymi w ciągu 3 lat!).

Nasze dane wskazują wyraźnie, że leczenie zakażeń gronkowcowych fagami może być wielokrotnie tańsze niż antybiotykami (9). Oczywiście, na przestrzeni ostatnich lat składano nam – i to wielokrotnie – rozmaite propozycje odstąpienia praw do kolekcji fagowej, pochodziły one zarówno z kraju, jak i z zagranicy, jednakże nie zabezpieczyły należycie interesów naszego Instytutu – i jakkolwiek by to zabrzmiało patetycznie – nauki polskiej.

Ostatnio na oficjalnej stronie rządu brytyjskiego ukazała się petycja o wprowadzenie terapii fagowej w Wielkiej Brytanii, a w międzyczasie wysyłanie chorych do Polski (<http://petitions.pm.gov.uk/MRSA-phage/>).

O naszych pracach pisały m.in. *Die Welt*, *Dagens Nyheter*, trudno także zliczyć wszystkie artykuły w prasie krajowej (*Newsweek*, *Gazeta Wyborcza*, *Wprost*, *Przekrój*). Reportaże przygotowały TV niemiecka, holenderska, a ostatnio czeska.

W czasach, gdy MRSA jest uważany za jedno z największych wyzwań współczesnej cywilizacji i medycyny (wg w/w artykułu do 70% zakażeń gronkowcowych na OIOM to MRSA), a medycyna staje się praktycznie wobec niego bezbronna, dysponujemy unikalnym zestawem fagów zdolnych do zniszczenia ok. 80% takich szczepów gronkowcowych. Co więcej – jak wspomniano wyżej

– posiadamy dane, które wskazują na znacząco niższe koszty terapii fagowej w porównaniu do antybiotykoterapii (9).

Warto w tym miejscu przytoczyć konkretne dane laboratoryjne chorego J.K., leczonego w październiku 2007 r. preparatem fagów przeciwgronkowcowych z powodu lekoopornego zakażenia *S.aureus* rany pooperacyjnej twarzoczaszki. Wyjściowa leukocytoza 10,100, OB: 84 mm, CRP 23.5 mg/L; po 2 tygodniach leczenia wartości te wynoszą odpowiednio 6300 – 27 – 4.0 (!). Oznacza to, że po 2 tygodniach leczenia fagami można osiągnąć prawie całkowite opanowanie przewlekłego procesu zapalnego, co jest wynikiem spektakularnym, przekraczającym sam efekt przeciwbakteryjny fagów – tym bardziej, że zdarza się, iż tym efektem nie towarzyszy natychmiastowa eradykacja zakażenia bakteryjnego. W pełni potwierdza to nasze dane o przeciwwzapalnym oddziaływaniu fagów *per se*.

Dotychczasowe zastosowanie fagów w medycynie przedstawiliśmy w opublikowanym rozdziale *Bacteriophages in Medicine*, w wydanej w 2007 r. książce: *Bacteriophage: Genetic and Molecular Biology* (2). Warto podkreślić, że nigdy nie opisano jakichkolwiek poważniejszych powikłań i skutków ubocznych fagoterapii. Już w 1927 r. w Klinice Chirurgii UJ leczono fagami dzieci, i to podając je parenteralnie (10). Fagi stosowano też z powodzeniem w Klinice Chirurgii kierowanej przez prof. Jana Nielubowicza (11).

Brak skutków ubocznych podkreślano nawet przy podawaniu dotętnicznym lizatów fagowych (*sic!*) (12), a do dziś stosuje się dożylnie podawanie fagów celem oceny odpowiedzi humoralnej u chorych z upośledzoną odpornością (2). Były one również stosowane z powodzeniem w leczeniu zakażenia układu moczowego u biorców alloprzeszczepów nerkowych, m.in. w AM we Wrocławiu (2).

W minionych latach w znaczący sposób posunęliśmy naprzód wiedzę o oddziaływaniach fagów z komórkami eukariotycznymi – dotychczas nauka zajmowała się praktycznie wyłącznie wpływem fagów na bakterie, ich naturalne komórki docelowe. Nasze badania dostarczyły niezwykle ciekawych rezultatów. Wykazaliśmy, że fagi w istotny sposób wpływają na układ odpornościowy, modyfikując jego funkcje. Wysokooczyszczone fagi mogą wywierać działanie immunosupresyjne *in vitro* (efekt oddziaływania *in vivo* jest praktycznie nieznanym u człowieka, jako że badań takich dotychczas nie prowadzono). Z naszych wstępnych badań u myszy wynika, że takie preparaty są w stanie wywierać także pewne działanie immunosupresyjne *in vivo*, jako że obserwuje się obniżenie produkcji specyficznych przeciwciał i wydłużenie przeżycia

alloprzeszczepu skóry, jak również zmniejszenie lokalnego jego naciekania. Co ciekawe, najważniejszy praktycznie preparat fagowy obecnie podawany – lizat, zawierający fagi gronkowcowe (preparat nieczyszczony) może wywierać działanie immunostymulujące. Tak więc efekt immunomodulacyjny preparatu fagowego, jego ewentualne działanie przeciwnowotworowe w układach eksperymentalnych może zależeć od stopnia jego oczyszczenia, jak również typu faga (13-17).

Szczególne znaczenie w tych reakcjach mogą mieć również białka kapsydu fagowego, z których pewne zawierają sekwencje z nadrodziny immunoglobulin; sugerujemy, że może to być szczególnie sposób interakcji fagów z układem odpornościowym (18).

W ostatnich naszych pracach wykazaliśmy, że fagi są w stanie w sposób specyficzny obniżyć produkcję wolnych rodników tlenowych przez granulocyty i monocyty w odpowiedzi na podawane bakterie i endotoksynę. Doniesienia te, całkowicie oryginalne, mają potencjalnie bardzo duże znaczenie praktyczne. Sugerują one bowiem, że fagi mogą wywierać silne działanie przeciwwzapalne przewyższające ich efekt oddziaływania antybakteryjnego (o czym wspomniano wyżej, podając dane laboratoryjne chorego leczonego fagami), a przez to być środkiem z wyboru np. w leczeniu posocznicy, w której patogenezie – jak się sugeruje – nadmierna produkcja wolnych rodników może odgrywać znaczącą rolę (19; 20). Hipotezę tę wspierają również nasze wyniki wskazujące na hamujący wpływ fagów na aktywację czynnika NF kappa B, będącego mediatorem molekularnym aktywacji cytokin i innych molekuł odgrywających istotne znaczenie w patologii. Co więcej, wykazaliśmy, że fagi są w stanie interferować z indukującym NF kappa B działaniem wirusów patogennych (np. z grupy herpes), co sugeruje, że wirusy bakteryjne mogą stanowić potencjalny środek terapeutyczny nie tylko w przypadkach zakażeń bakteryjnych, lecz i wirusowych! (17; 21). W istocie w piśmiennictwie istnieją doniesienia na temat możliwości interferencji fagów z wirusami patologicznymi dla człowieka. Już 40 lat temu zauważono zresztą, że fagi indukują produkcję „fagicyn”, hamujących wzrost wirusów herpes *in vitro* i *in vivo*. Wydaje się, że fagi mogą konkurować z niektórymi wirusami o ich receptory komórkowe, np. z grupy integryn, blokując wiązanie tych wirusów z komórkami, a przez to działanie patogenne. Podobnie, potencjalnie przeciwwirusowe działanie fagów jest związane z ich zdolnością do indukcji przeciwciał, które mogą reagować krzyżowo z wirusami patogennymi. Niezależnie od tego, który z powyżej wymienionych mechanizmów może być

odpowiedzialny za obserwowane efekty, w badaniach doświadczalnych wykazano możliwość praktycznego wykorzystania konkurencji fag: wirus patologiczny w terapii eksperymentalnej u zwierząt (22).

Wiadomo, że fagi występują w organizmach (m.in. w jelitach i ślinie). Nasza hipoteza zakłada, że takie endogenne fagi mogą odgrywać ważną rolę w obronie organizmu przed egzogennymi i endogennymi patogenami (17). Co więcej, sądzimy, że fagi mogą ulegać translokacji i krążyć w organizmie, pełniąc rolę sojusznika układu odpornościowego (23).

Spektakularnym potwierdzeniem naszych teorii dotyczących potencjalnie ochronnego działania fagów jest ostatnie doniesienie Bartona i wsp. (24). Jak wiadomo, wszyscy ulegamy zakażeniu wirusami herpes w dzieciństwie. Po okresie ostrego zakażenia dochodzi do powstania stanu latencji, gdy wirus pozostaje wbudowany w genom gospodarza praktycznie do końca jego życia, ale może dochodzić do jego reaktywacji i rozwinięcia objawów chorobowych. Otóż stwierdzono, że doświadczalne latentne zakażenie myszy wirusem herpes i CMV prowadzi do wytworzenia stanu odporności na następne zakażenia bakteryjne, za co najprawdopodobniej odpowiada wzmożona aktywacja makrofagów i produkcja interferonu gamma. Waga tego doniesienia jest podkreślona przez równoległy komentarz w *New England Journal of Medicine* (25).

O nieograniczonym potencjale badań nad fagami może świadczyć m.in. następujący fakt. Otóż zbadanie zawartości bazy Pubmed pod kątem skojarzenia haseł *bacteria+urine* daje – jak łatwo się przekonać – ponad 15 tys. streszczeń. W przypadku haseł *bacteriophage+urine* wynik ten wynosi 66 (dane na początek 11/07). Analiza ich zawartości pod kątem występowania fagów w moczu daje wynik iście zaskakujący – otóż są jedynie dwa doniesienia na temat występowania fagów w moczu, a praktycznie jedno systematyczne badanie, i to z roku 1928 (zdobycie tej pozycji nie było łatwe, nawet macierzyste pismo nie dysponowało jego kopią!) (26). A przecież zakażenia układu moczowego to jedna z istotnych patologii, których przyczyna nadal jest niejasna. W normalnych warunkach układ moczowy pozostaje sterylny mimo znaczącej ekspozycji na bakterie. Sugeruje się udział różnych czynników w obronie bakteryjnej – czy można wykluczyć rolę fagów? (27). Jest to pasjonujący, unikalny, i praktycznie całkowicie oryginalny temat badawczy. Takich przykładów można podać wiele.

Bardzo ciekawą strategią terapeutyczną wykorzystującą bakteriofagi jest ich zastosowanie w charakterze wektorów dostarczających do komórek

bakteryjnych różne związki o działaniu przeciwbakteryjnym. Mogą to być np. geny kodujące toksyny przeciwbakteryjne (po związaniu receptora powierzchniowego komórki bakteryjnej dochodzi do wstrzyknięcia genu do jej wnętrza, gdzie gen ulega ekspresji). Dzięki tej metodzie można zastosować w terapii toksyny, które nie są w stanie przenikać przez ścianę komórkową bakterii, wskutek czego byłyby nieskuteczne przy oddziaływaniu na komórkę bakteryjną od strony środowiska zewnętrznego. W podobny sposób można dostarczać do komórek bakteryjnych cząsteczki antybiotyku zaadsorbowane na powierzchni wirionu lub związki fotouczulające stosowane w terapii fotodynamicznej. Zastosowanie bakteriofagów może w tym przypadku umożliwić użycie w terapii antybiotyku cechującego się dużą toksycznością. Antybiotyk taki zaadsorbowany na powierzchni wirionu może być w istocie prolekiem pozbawionym toksycznego działania; lek staje się aktywny dopiero po uwolnieniu z powierzchni bakteriofaga, co zachodzi głównie po związaniu komórki bakteryjnej przez wiriony (28). Jednym z wyzwań w leczeniu zakażeń bakteryjnych jest tworzenie przez te mikroorganizmy biofilmów, a przez to ograniczenie penetracji antybiotyków do miejsca zakażenia. W ostatnich latach wykazano, że fagi są w stanie niszczyć strukturę biofilmów, a działanie to może być zarówno specyficzne, jak i niespecyficzne w stosunku do bakterii znajdujących się w ognisku zakażenia. W ten sposób otwierają się nowe możliwości terapeutyczne zastosowania fagów niezależne od ich bezpośredniego działania przeciwbakteryjnego (29).

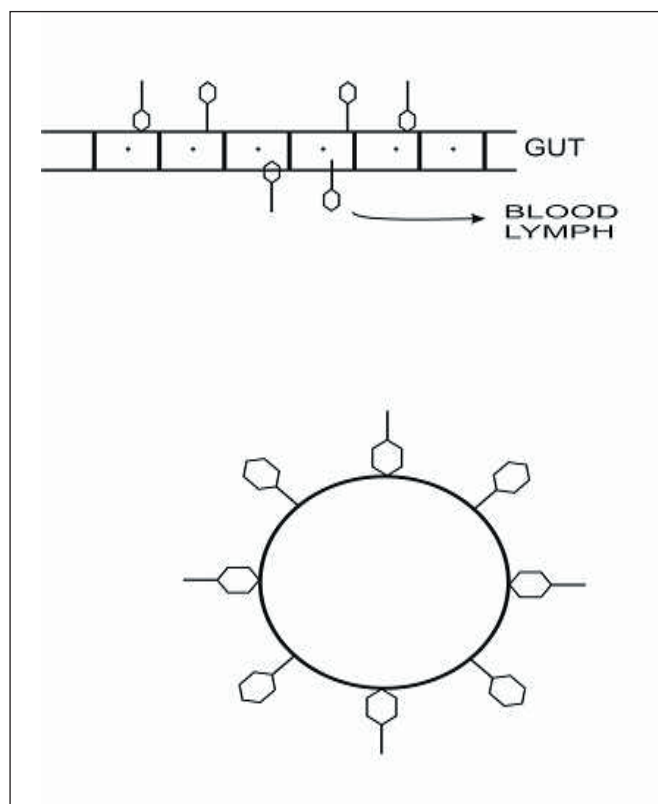
W profilaktyce i leczeniu zakażeń bakteryjnych oprócz bakteriofagów można zastosować również białka pochodzenia fagowego, przede wszystkim endolizyny (lizyny). Są to enzymy produkowane w zainfekowanych przez fagi komórkach bakteryjnych, które degradują peptydoglikan – główny składnik ściany komórkowej bakterii. W przebiegu naturalnej infekcji komórki bakteryjnej aktywność endolizyn prowadzi do powstania ubytków w ścianie komórkowej, a ostatecznie pęknięcia (tzw. lizy) bakterii, co umożliwia nowopowstałym we wnętrzu komórki wirionom wydostanie się na zewnątrz (ma to bardzo istotne znaczenie, ponieważ tylko po wydostaniu się z komórki gospodarza wiriony fagowe mogą infekować kolejne bakterie). W terapii stosuje się endolizyny rekombinowane, uzyskane metodami inżynierii genetycznej; w tym przypadku cząsteczki enzymu oddziałują na ścianę komórkową bakterii od strony zewnętrznej komórki. Interakcja taka jest możliwa wyłącznie u bakterii Gram-dodatnich, ponieważ w komórkach bakterii Gram-ujemnych naturalny substrat lizyn

– peptydoglikan – jest dodatkowo chroniony tzw. błoną zewnętrzną, która jest zasadniczo nieprzepuszczalna dla cząsteczek białka. Możliwość zabijania bakterii przez lizyny oddziałujące na komórki bakteryjne od strony środowiska zewnętrznego stwierdzono już w latach pięćdziesiątych zeszłego wieku, jednak dopiero w ostatnich latach podjęto pierwsze próby terapeutyczne z udziałem tych enzymów. Badania te zainicjował zespół prof. V. Fischettiego z Uniwersytetu Rockefellera, zaś o wadze tych prac świadczy już ranga pism, w których je opublikowano (trzy pierwsze prace ukazały się w *Proc. Nat. Acad. Sci. USA*, *Science* i *Nature*). Jedną z głównych cech lizyn jest wybitnie dynamiczne działanie bakteriobójcze na bakterie Gram-dodatnie; mechanizm tego działania (degradacja peptydoglikanu) jest unikalny, odmienny od wszystkich znanych obecnie klas antybiotyków, dzięki czemu endolizyny mogą zabijać również bakterie antybiotykooporne (udowodniono to np. dla gronkowca złocistego MRSA i enterokoków wankomycynoopornych). Jedną z najważniejszych różnic z tradycyjnymi antybiotykami jest spektrum działania przeciwbakteryjnego – w przypadku antybiotyków jest ono z reguły szerokie, natomiast w przypadku lizyn wąskie, najczęściej ograniczone do jednego gatunku bakterii (opisano też enzymy o szerszym zakresie działania przeciwbakteryjnego, np. przeciwgronkowcowe, zabijające różne gatunki gronkowców). Dzięki wąskiemu spektrum możliwa jest eliminacja bakterii patogennych wybranych gatunków bez zabijania bakterii naturalnej mikroflory. Wielką zaletą endolizyn jest też małe ryzyko rozwoju oporności. Wynika to z tego, że lizyny są de facto niezbędne dla pomyślnego zakończenia infekcji komórki bakteryjnej przez faga; jest bardzo prawdopodobne, że dla zagwarantowania skutecznej infekcji wyewoluowały tak, by wiązać te składniki ściany komórkowej, które są niezbędne dla żywotności bakterii (dzięki temu ryzyko mutacji w genach kodujących te receptory jest małe). W doświadczeniach laboratoryjnych oceniających możliwość rozwoju oporności na lizyny uzyskano wyniki spektakularne (np. nawet kilkudziesięciokrotna powtarzana ekspozycja bakterii na małe dawki enzymu nie prowadziła do rozwoju oporności), należy jednak pamiętać, że w środowisku naturalnym komórki bakteryjne mogą „nabyć” geny oporności od innych bakterii. Poważną wadą endolizyn jest ich białkowa struktura, która praktycznie eliminuje możliwość podania doustnego. Niekorzystny jest też profil farmakokinetyczny, typowy dla leków białkowych (np. bardzo krótki okres półtrwania w surowicy). Głównym postulowanym zastosowaniem lizyn jest eliminacja kolonizacji śluzówkowej po podaniu miejscowym

enzymu (np. usunięcie paciorkowców ropotwórczych ze śluzówki górnych dróg oddechowych). Zdaniem prof. Fischettiego, dzięki wąskiemu spektrum działania przeciwbakteryjnego możliwa jest eliminacja pojedynczych patogennych gatunków bakterii, a zatem selektywna profilaktyka infekcji, bez naruszenia równowagi mikroflory. Według autorów niniejszego artykułu pogląd ten nie jest do końca słuszny, ponieważ eliminacja jakiegokolwiek gatunku kolonizującego śluzówki może stworzyć na powierzchni błony śluzowej niszę, umożliwiającą szybszy rozwój bakterii innych gatunków. Wyniki pierwszych prac wykonanych na modelach przedklinicznych (głównie mysich) są bardzo zachęcające, nie zostały one jednak jak dotąd zweryfikowane przez badania kliniczne. Drugim możliwym zastosowaniem lizyn jest leczenie infekcji bakteryjnych. W pierwszych pracach stwierdzono np. bardzo wysoką skuteczność (przy braku poważnych działań ubocznych) enzymów w leczeniu bakteriemii u myszy. Jak dotąd opisano kilkanaście lizyn swoistych dla różnych istotnych klinicznie bakterii (np. gronkowce, pneumokoki, paciorkowce ropotwórcze). Szanse na przyszłe zastosowanie terapeutyczne mają też enzymy swoiste dla *Bacillus anthracis*, czynnika etiologicznego wągliku (udowodniono już skuteczność jednej z takich lizyn na mysim modelu infekcji *B. anthracis*). Przyszłość pokaże, czy należy ona do samych fagów, czy też do ich lizyn; są powody, aby sądzić, że obie formy będą wykorzystywane (30). Skuteczność ta może też być związana z różnymi możliwościami penetracji tkankowej lizyn, jak i samych fagów (31).

Kolejnym ważnym zastosowaniem bakteriofagów o potencjalnie wielkim znaczeniu w medycynie jest tzw. *phage display*. Jest to metoda biotechnologiczna umożliwiająca identyfikację peptydów i białek (np. przeciwciał) o pożądanym właściwościach, przede wszystkim określonej specyficzności wiązania. Dzięki *phage display* można uzyskać np. przeciwciała (lub krótsze peptydy), wiążące dowolne antygeny. *Phage display* można też wykorzystać jako jedną z metod ukierunkowanej ewolucji białek (np. modyfikacje centrum aktywnego enzymów w celu zwiększenia ich aktywności). Innym, niesłychanie ciekawym zastosowaniem omawianej metody jest użycie fagów jako nośników antygenów szczepionek (antygeny są w tym przypadku prezentowane na powierzchni wirionu). Skuteczność takich szczepionek (wynikająca z indukcji swoistej odpowiedzi humoralnej) udowodniono w kilku badaniach przedklinicznych.

Potencjalnie ważnym obszarem klinicznym, gdzie można by zastosować fagoterapię, jest medycyna transplantacyjna. Jak wspomnieliśmy,

Ryc. 1. Hipoteza dotycząca translokacji fagów zakłada ich migrację poprzez ścianę jelita, przejście do krwi i chłonki oraz następowe interakcje m.in. z limfocytami. Interakcje te mogą zachodzić za pośrednictwem zarówno ogonka, jak i główki faga (co potwierdzono w badaniach EM)

fagi wywierają szereg oddziaływań sprzyjających przedłużeniu przeżycia alloprzeszczepu i w istocie powodują znaczące przedłużenie przeżycia alloprzeszczepu skóry u myszy (zarówno u biorcy normalnego, jak i uczulonego) (32). Wykazaliśmy również, że mogą one eliminować nosicielstwo MRSA, co ma duże znaczenie u potencjalnych biorców oczekujących na transplantację, jak i u samych biorców (33). Fakty te, jak również wstępne opisy podawania fagów u biorców alloprzeszczepów nerkowych cytowane wyżej, w pełni uzasadniają ich stosowanie w klinice transplantacyjnej, gdzie – jak podkreślają największe autorytety w tej dziedzinie – zakażenia bakteryjne stanowią stale wielkie wyzwanie (34).

Co dalej z badaniami nad fagami i eksperymentalną terapią fagową?

Nie założyliśmy fundacji, stowarzyszeń, nie dysponujemy potężnym organizacyjnie, prawnie i przede wszystkim finansowo zapleczem przemysłowo-komercyjnym – odwrotnie, nasza działalność może być traktowana jako wyzwanie rzucone potężnym tego świata. Wierzmy jednak, że jest ona prowadzona w rzeczywistym interesie społecznym i dla dobra nauki polskiej*, w szczególności nauk medycznych [które w znaczącym stopniu

sprowadzono w naszym kraju do kombinatu badań klinicznych, przeprowadzanych na zasadach opisanych przez *Rzeczpospolitą* (26.06.2006)]. Aktualna sytuacja stanowi zatem poważne wyzwanie dla obecnych liderów nauk medycznych w Polsce, jak również dla społeczności akademickiej i naukowej, które przecież ich kreują. Oby przykład i historia badań nad fagami pozwoliła im na wyciągnięcie wniosków zgodnych z interesem społecznym. Trafnie zauważa na łamach „MDW” K. Gwarek: *Pozycja Polski z roku na rok jest coraz niższa. I dodaje: Wynika to zapewne z faktu zbyt niskich nakładów przeznaczanych na polską naukę* (35). Zapewne tak, ale z pewnością nie tylko dlatego.

*[o dramatycznym jej stanie wspomina *Science* z 5.10.07 (G. Vogel: *European science in numbers. Science 2007, 318,34*)].

Konflikt interesów: autorzy deklarują brak związków z przemysłem farmaceutycznym i sektorem komercyjnym (honoraria, prezenty, sponsorowanie zjazdów i badań naukowych, itd.). A.G. jest współautorem zgłoszenia patentowego na metodę przygotowania fagów gronkowcowych (z tego tytułu, jak również w związku z prowadzonymi badaniami nie pobierał wynagrodzeń z grantów, działalności statutowej AM, tematów własnych, leczenia fagami chorych).

Dane przedstawione w niniejszym opracowaniu stanowią wynik współpracy obu naszych zespołów z AM w Warszawie i Instytutu Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN im. L. Hirszfelda we Wrocławiu.

Piśmiennictwo:

1. Skurnik M., Pajunen M., Kiljunen S.: Biotechnological challenges of phage therapy. *Biotechnol Lett* 2007,29,995.
2. Górski A., Borysowski J., Międzybrodzki R., Weber-Dąbrowska B.: *Bacteriophages in Medicine*. W: *Bacteriophage: Genetics and Molecular Biology*, S. McGrath, D. van Sinderen, Editors; 2007, Caister Academic Press, p. 125-158.
3. Braaten D.: News feature: bugs versus drugs. *Nature Medicine* 2007,13,522.
4. Selgelid M.J.: Ethics and drug resistance. *Bioethics* 2007,21,218.
5. Aiello A.E., King N.B., Foxman B.: Antimicrobial resistance and the ethics of drug development. *Am J Public Hlth* 2006,96,1910.
6. Hausler T.: Bug killers. *Nature Medicine* 2006,12,600.
7. Withington R.: Regulatory issues for phage-based clinical products. *J Chem Technol Biotechnol* 2001,76,673.

8. Verbeken G., de Vos D., Vanechoutte M., et al.: European regulatory conundrum of phage therapy. *Future Microbiol* 2007,2,485.
9. Międzybrodzki R., Fortuna W., Weber-Dąbrowska B., Górski A.: Phage therapy of staphylococcal infections (including MRSA) may be less expensive than antibiotics treatment. *Post.Hig.Med.Dośw.* 2007,61,461. (dostępne online: www.phmd.pl).
10. Jasiński J.: Próby zastosowania bakterjofagii w chirurgii. *Pol. Gazeta Lek.* 1927,4,67.
11. Witoszka M., Strumiłło B.: Próba leczenia zakażonych ran bakteriofagami. *Pol. Przegl. Lek.* 1963,35,10.
12. Baker A.G.: Staphylococcus bacteriophage lysate: topical and parenteral use in allergic patients. *Penn Med J* 1963, 66, 25.
13. Dąbrowska K., Opolski A., Wietrzyk J., Światała-Jeleń K., Boratyński J., Nasulewicz A., Lipińska L., Chybicka A., Kujawa M., Zabel M., Dolińska-Krajewska B., Piasecki E., Weber-Dąbrowska B., Rybka J., Salwa J., Wojdat E., Nowaczyk M., Górski A.: Antitumour activity of bacteriophages in murine experimental cancer models caused possibly by inhibition of $\beta 3$ integrin signaling pathway. *Acta Virologica*, 2004, 48, 241-248.
14. Dąbrowska K., Światała-Jeleń K., Opolski A., Górski A.: Possible association between phages, Hoc protein, and the immune system. *Arch Virol.* 2006,151,209-215.
15. Dąbrowska K., Opolski A., Wietrzyk J., Światała-Jeleń K., Godlewska J., Boratyński J., Syper D., Weber-Dąbrowska B., Górski A.: Anticancer activity of bacteriophage T4 and its mutant HAP1 in mouse experimental tumour models. *Anticancer Res.* 24(6):3991-3995, 2004.
16. Dąbrowska K., Opolski A., Wietrzyk J., Nevozhay D., Szczauńska K., Światała-Jeleń K., Boratyński J., Górski A.: Activity of bacteriophages in murine tumour models depends on the route of phage administration. *Oncology Res.* 2005,15,183-187.
17. Górski A., Weber-Dąbrowska B.: The potential role of endogenous bacteriophages in controlling invading pathogens. *Cell. Mol. Life Sci.* 2005,62,511-519.
18. Dąbrowska K., Zembala M., Boratyński J., Światała-Jeleń K., Wietrzyk J., Opolski A., Szczauńska K., Kujawa M., Godlewska J., Górski A.: Hoc protein regulates the biological effects of T4 phage in mammals. *Arch Microbiol.* 2007,187,489-98.
19. Przerwa A., Zimecki M., Światała-Jeleń K., Dąbrowska K., Krawczyk E., Łuczak M., Weber-Dąbrowska B., Syper D., Międzybrodzki R., Górski A.: Effects of bacteriophages on free radical production and phagocytic functions. *Med Microbiol Immunol.* 2006,31, 1-8.
20. Międzybrodzki R., Światała-Jeleń K., Fortuna W., Weber-Dąbrowska B., Przerwa A., Łusiak-Szelachowska M., Dąbrowska K., Boratyński J., Syper D., Późniak G., Ługowski Cz., Górski A.: Bacteriophage preparation inhibition of reactive oxygen species generation by endotoxin - stimulated polymorphonuclear leukocytes. *Virus Res* (w druku).
21. Górski A., Kniotek M., Perkowska-Ptasińska A., Mróz A., Przerwa A., Gorczyca W., Dąbrowska K., Weber-Dąbrowska B., Nowaczyk M.: Bacteriophages and transplantation tolerance. *Transplantation Proc.* 2006,38,331-3.
22. Międzybrodzki R., Fortuna W., Weber-Dąbrowska B., Górski A.: Bacterial viruses against viruses pathogenic for man? *Virus Res.* 2005,110,1-8.
23. Górski A., Ważna E., Weber-Dąbrowska B., Dąbrowska K., Światała-Jeleń K., Międzybrodzki R.: Bacteriophage translocation. *FEMS Immun. & Med. Microbiol.* 2006,46,313-9.
24. Barton E.S., White D.W., Cathelyn J.S., et al.: Herpesvirus latency confers symbiotic protection from bacterial infection. *Nature* 2007,447,326.
25. Unanue E.R.: Viral infections and nonspecific protection: good or bad? *New Eng J Med* 2007,357,1345.
26. Caldwell J.: Bacteriologic and bacteriophagic study of infected urine. *J Infect Dis* 1928,39,343.
27. Zasloff M.: Antimicrobial peptides, innate immunity, and the normally sterile urinary tract. *J Am Soc Nephrol* 2007,18,2810.
28. Yacoby I., Bar H., Benhar I.: Targeted drug-carrying bacteriophages as anti-bacterial nanomedicines. *Antimicrob.Agents Chemother.* 2007,51,2156.
29. Del Pozo J.L., Alonso M., Arciola M., et al.: Biotechnological war against biofilms: could phages mean the end of device-related infections? *Int J Artif Org* 2007,30,805.
30. Borysowski J., Weber-Dąbrowska B., Górski A.: Bacteriophage endolysins as a novel class of antibacterial agents. *Exp Biol Med.* 2006,231,366-77.
31. Dąbrowska K., Światała-Jeleń K., Weber-Dąbrowska B., Górski A.: Bacteriophage penetration in vertebrates. *J. Appl. Microbiol.* 2005,98,7-13.
32. Górski A., Nowaczyk M., Weber-Dąbrowska B., Kniotek M., Boratyński J., Ahmed A., Dąbrowska K., Wierzbicki P., Światała-Jeleń K., Opolski A.: New insights into the possible role of bacteriophages in transplantation. *Transplantation Proc.* 2003,35,2372-2373.
33. Leszczyński P., Weber-Dąbrowska B., Kohutnicka M., Łuczak M., Górecki A., Górski A.: Successful eradication of methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* (MRSA) carrier status in a healthcare worker. *Folia Microbiol.* 2006,51,236.
34. Marty F.M., Rubin R.H.: The persistent challenges of bacterial infections in the transplant recipient. *Transpl Infect Dis* 2006,8,125.
35. Gwarek K.: AM na liście najczęściej cytowanych. *Medycyna Dydaktyka Wychowanie* 2007,39, 7-8.

Najlepsi z najlepszych – nagrodzeni w AM

Podczas uroczystej części obrad Senatu Akademii Medycznej w Warszawie 29 października br. pracownikom naszej uczelni wręczono odznaczenia, nagrody i dyplomy uznania za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne, uhonorowano także wyróżniających się studentów.

Prof. Barbarę Rymkiewicz-Kluczyńską wyróżniono Złotym Krzyżem Zasługi i Medalem Komisji Edukacji Narodowej

Na początku uroczystości, która odbyła się w Auli Centrum Dydaktycznego AM, do zebranych zwrócił się JM Rektor prof. Leszek Pączek:

– Są trzy ważne wydarzenia, które odbywają się w roku akademickim: pierwszym z nich jest inauguracja, drugim – wręczenie dyplomów absolwentom, a trzecim – uhonorowanie nagrodami osób, które wyróżniają się w uczelni. Jest to moment, gdy spotykamy się we własnym gronie, przypominając o osiągnięciach, których Państwo byliście twórcami. Najważniejsze wyróżnienia w Akademii – nagrody naukowe, dydaktyczne i organizacyjne – zostaną dziś wręczone.

W swoim wystąpieniu prof. Leszek Pączek przypomniał także reguły przyznawania Nagród Rektora – I, II i III stopnia, indywidualnych i zbiorowych. Podkreślił, że w naszej uczelni zasa-

dy wyróżniania pracowników są bardzo przejrzyste. Na przykład w przypadku nagród za osiągnięcia naukowe decyduje impact factor – i tak nagrodę naukową I stopnia można otrzymać za prace publikowane w czasopismach objętych listą filadelfijską, mających dużą rangę międzynarodową i wysoki współczynnik oddziaływania.

Nagrody dydaktyczne przyznawane są z kolei za konkretne dokonania, które spowodowały istotną poprawę warunków pracy dydaktycznej i wyników kształcenia oraz za autorstwo lub współau-

torstwo wyróżniających się podręczników, skryptów, programów i metod nauczania o znaczących wartościach dydaktycznych. W tym kontekście duże znaczenie mają także ankiety studenckie. Jak podkreślił JM Rektor, nagrodę dydaktyczną I stopnia mogą uzyskać te osoby, które w ocenie studentów wypadły najlepiej.

Warto podkreślić, że w tym roku przyznanie wyróżnień odbywa się w dwóch turach – nagrody Ministra Zdrowia i część Nagród Rektora I stopnia zostanie bowiem wręczonych także podczas grudniowych obrad Senatu.

W czasie uroczystości 29 października nadano w sumie kilkaset odznaczeń, nagród i dyplomów. Przyznano m.in. Złoty Krzyż Zasługi – prof. Barbarze Rymkiewicz-Kluczyńskiej i prof. Kazimierzowi A. Wardynowi, Srebrny Krzyż Zasługi – prof. Jackowi Malejczykowi, Brązowy – mgr Grażynie Kubiak-Tomaszewskiej. Medal Komisji Edukacji Narodowej otrzymała prof.

Złotym Krzyżem Zasługi uhonorowano prof. Kazimierza Wardynę

Barbara Rymkiewicz-Kluczyńska, a Złotą Kukulkę (za największą liczbę cytowań) – dr Marta Held-Ziółkowska (za pracę pt. „Trunk sway measures of postural stability during clinical balance tests: effects of age”, która ukazała się w czasopiśmie pt. „*Journals of Gerontology-Series a Biological Sciences and Medical*”, w ramach międzynarodowej współpracy badawczej z Kliniką Otolaryngologii Szpitala Uniwersyteckiego w Bazylei). Listami gratulacyjnymi i nagrodami za osiągnięcia naukowe wyróżniono także kilkanaścioro studentów, a Annie Aleksandrak i Tomaszowi Kurowickiemu z Wydziału Nauki o Zdrowiu wręczono dyplomy za udział w akcji ratunkowej na

jeziorze Niegocin podczas białego szkwału 21 sierpnia 2007 roku – uratowano wówczas 84 osoby. Szczególnie radosny był dla nas fakt, że nagrodę JM Rektora za z a a n g a ż o w a n i e w r e d a g o w a n i u c z a s o p i s m a „Medycyna Dydaktyka Wychowanie” otrzymał prof. Mirosław Łuczak. (Pełną listę nagrodzonych osób przedstawiamy poniżej).

Studentom Wydziału Nauki o Zdrowiu – Annie Aleksandrak i Tomaszowi Kurowickiemu wręczono dyplomy za udział w akcji ratunkowej na jeziorze Niegocin 21 sierpnia br.

Wszystkim wyróżnionym serdecznie gratulujemy!

*mgr Karolina Gwarek
Redakcja „MDW”*

Nagrody dla Prorektorów, Dziekanów, Przewodniczących Senackich Komisji, Kanclerza, Kwestora

Nagrody indywidualne I stopnia za osiągnięcia i szczególne zaangażowanie w czasie pełnienia funkcji zostały przyznane:

- **prof. dr hab. Piotrowi Zaborskiemu** – Prorektorowi ds. Dydaktyczno-Wychowawczych,
- **prof. dr hab. Jerzemu Stelmachów** – Prorektorowi ds. Kadr,
- **prof. dr hab. Wiesławowi Glińskiemu** – Prorektorowi ds. Klinicznych, Inwestycji i Współpracy z Regionem.

Nagrody indywidualne organizacyjne I stopnia otrzymali:

- **prof. dr hab. Marek Krawczyk** – Dziekan I WL,
- **prof. dr hab. Maciej Karolczak** – Dziekan II WL,
- **prof. dr hab. Piotr Małkowski** – Dziekan Wydz. Nauki o Zdrowiu,
- **prof. dr hab. Józef Sawicki** – Dziekan Wydz. Farmaceutycznego,

- **prof. dr hab. Zbigniew Gaciong** – kierownik Centrum Kształcenia Podyplomowego.
- **mgr Bartosz Gucza** za profesjonalną i konsekwentną realizację działań związanych z usprawnianiem organizacji i zarządzania uczelnią.
- **mgr Halina Biernacka** za profesjonalizm w działaniu oraz dbałość o racjonalną gospodarkę finansową uczelni.

Nagrodę indywidualną organizacyjną II stopnia uzyskał **dr hab. Włodzimierz Otto** za zaangażowanie w sprawowaniu funkcji zastępcy kierownika CKP oraz organizację szkoleń podyplomowych dla województwa mazowieckiego.

Nagrodą indywidualną organizacyjną I stopnia nagrodzono:

- **prof. dr hab. Waldemara Karnafel** za szczególne zaangażowanie w sprawowaniu funkcji

Przewodniczącego Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli Akademickich,

- **prof. dr hab. Mirosława Łuczaka** za zaangażowanie w redagowaniu miesięcznika „Medycyna Dydaktyka Wychowanie”.

Za prace w Senackich Komisjach nagrody indywidualne organizacyjne II stopnia otrzymali:

- **prof. dr hab. Magdalena Durlik**, przewodnicząca Senackiej Komisji ds. Finansowo-Budżetowych,
- **prof. dr hab. Andrzej Członkowski**, przewodniczący Senackiej Komisji Statutowej.

Nagrodą indywidualną II stopnia uhonorowano:

- **prof. dr hab. Andrzeja Góreckiego** za pracę na rzecz społeczności akademickiej jako Rzecznik Dyscyplinarnej dla Nauczycieli Akademickich,

- **dr Henryka Rebandła** za zaangażowanie w działalność Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej,
 - **prof. dr hab. Wojciecha Noszczyka** za opiekę nad działalnością naukowo-dydaktyczną I Katedry i Kliniki Chirurgii Ogólnej i Naczyniowej oraz promowanie uczelni na forum Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów Naukowych,
 - **prof. dr hab. Janusza Piekarczyka** za szczególne zaangażowanie w sprawowaniu funkcji dyrektora Instytutu Stomatologii,
 - **prof. dr hab. Huberta Wanyurę** za działalność w ramach Państwowej Komisji Akredytacyjnej.
- Nagrody indywidualne organizacyjne III stopnia przyznano:
- **prof. dr hab. Sławomirowi Majewskiemu** za promowanie uczelni na forum Państwowej Akademii Nauk,
 - **prof. dr hab. Jerzemu Polańskiemu** za aktywną pracę dla Sekcji i Bordu Chirurgii w ramach Europejskiej Unii Specjalności Medycznych oraz promowanie Akademii Medycznej w Warszawie na forum tej organizacji.
 - **prof. dr hab. Waldemarowi Szelenbergerowi** za szczególne zaangażowanie w prace Rektorskiej Komisji ds. Zapobiegania Mobbingowi i Dyskryminacji Pracowników.

Nagrody JM Rektora dla Nauczycieli I Wydziału Lekarskiego

Nagrody indywidualne organizacyjne II stopnia otrzymali:

- **Prof. dr hab. Marek Kulus** za przygotowanie zmian programowych w nauczaniu pediatrii na I WL, organizację warsztatów integracyjnych dla studentów I roku i wyróżniające się sprawowanie funkcji Prodziekana oraz za współudział w przygotowaniu materiałów do akredytacji przez KAUM.
- **Prof. dr hab. Ireneusz Krasnodebski** za przygotowanie zmian dydaktycznych w programach I WL, wyróżniające się sprawowanie funkcji Prodziekana oraz za współudział w przygotowaniu materiałów do akredytacji przez KAUM.
- **Prof. dr hab. Piotr Pruszczyk** za doskonałą organizację studiów doktoranckich na I WL, wyróżniające się sprawowanie funkcji Prodziekana oraz za współudział w przygotowaniu materiałów do akredytacji przez KAUM.
- **Prof. dr hab. Anna Kamińska** za zorganizowanie II Konferencji Naukowej I WL, niezwykle zaangażowanie w prowadzeniu doktoratów oraz za współudział w przygotowaniu

materiałów do akredytacji przez KAUM.

- **Prof. dr hab. Marek Gołębowski** za prowadzenie spraw dotyczących nauczania elektroradiologii, w tym organizację zmian w programie dydaktycznym (zgodnie ze standardami) i wzorowe sprawowanie funkcji Pełnomocnika Dziekana w tym zakresie oraz za współudział w przygotowaniu materiałów do akredytacji przez KAUM.

Nagrodę indywidualną dydaktyczną III stopnia przyznano:

- **Prof. dr hab. Kazimierzowi Niemczykowi** za prowadzenie spraw dotyczących nauczania audiofonologii, w tym przygotowanie programu dydaktycznego i wzorowe sprawowanie funkcji Pełnomocnika Dziekana I Wydziału Lekarskiego w tym zakresie.
- **Dr hab. Sylwii Słotwińskiej** za modyfikację programów zgodnych ze standardami w zakresie higieny stomatologicznej i wzorowe sprawowanie funkcji Pełnomocnika Dziekana I Wydziału Lekarskiego w tym zakresie.

Dr Annie Kostera-Pruszczyk oraz **dr Jackowi Bojakowskiemu** przyznano nagrodę zespołową naukową I stopnia za cykl prac dotyczących diagnostyki rzadkich chorób nerwowo-mięśniowych, natomiast dyplom honorowy za w/w cykl prac otrzymała **prof. dr hab. Anna Kamińska**.

Dr Izabela Młynarczuk-Biały została uhonorowana nagrodą zespołową I stopnia za cykl publikacji charakteryzujących działania nowego inhibitora proteasomów, natomiast **prof. dr hab. Jakub Gołąb** dyplomem honorowym za w/w cykl publikacji.

Za cykl prac dotyczących diagnostyki chorób skóry techniką mikroskopii konfokalnej nagrodzono **prof. dr hab. Cezarego Kowalewskiego** oraz **dr Katarzynę Woźniak** nagrodą zespołową I stopnia, natomiast dyplomy honorowe za współpracę otrzymali: **dr Maria Glińska-Wielochowska**, **lek. Agnieszka Kalińska-Bienias** oraz **lek. Wojciech Mackiewicz**.

Nagroda zespołowa naukowa II stopnia przyznana została **prof. dr hab. Jackowi Malejczykowi**

oraz **dr Maciejowi Łazarczyko-
wi** za współautorstwo publikacji
pt. „Influence of pentoxifylline
on natural cytotoxicity and expres-
sion of granzymes and PI-9, a
specific granzyme B inhibitor”,
natomiast **dr Tomasz Grzela,
lek. Marta Łazarczyk, mgr Ju-
styna Niderla-Bielińska, Łukasz
Milewski** oraz **Piotr Dziunycz**
otrzymali dyplomy honorowe.

Zespół w składzie: **prof. dr
hab. Paweł Kamiński, dr Mał-
gorzata Gajewska** oraz **dr Piotr
Marianowski**, otrzymał nagrodę
zespołową naukową II stopnia
za współautorstwo cyklu trzech
prac z zakresu endoskopii gine-
kologicznej, natomiast dyplomy
honorowe odebrali: **dr hab. Mi-
rosław Wielgoś, dr Robert Bart-
kowiak, lek. Kinga Ziółkowska**
oraz **lek. Iwona Szmusik**.

Dr Monika Ołdak uhonoro-
wana została nagrodą zespołową
naukową II stopnia, a dyploma-
mi honorowymi **prof. dr hab.
Singur Smola-Hess** oraz **Rado-
sław Maksym** za współautor-
stwo pracy pt. „Integrin beta 4,
keratinocytes and papillomavi-
rus infection”.

Za współautorstwo cyklu
trzech prac o wpływie statyn i ko-
mórek nowotworowych na Orto-I
Heterotopową osteogenezę u my-
szy, nagrodę zespołową naukową
II stopnia otrzymali: **prof. dr hab.
Krzysztof Włodarski** oraz **dr Ry-
szard Galus**, natomiast **dr Paweł
Włodarski** uzyskał dyplom ho-
norowy.

Nagroda zespołowa naukowa
II stopnia została przyznana **dr
Hanie Drac**, a **prof. dr hab. Ka-
taryzyna Rowińska-Marcińska**
otrzymała dyplom honorowy za
współautorstwo cyklu prac do-
tyczących diagnostyki neuropatii
genetycznie uwarunkowanych.

Nagrodę naukową zespołową
II stopnia za cykl prac poświę-
cony ocenie zaburzeń immuno-
logicznych u dzieci z chorobami
przewlekłymi otrzymali: **dr hab.
Urszula Demkow, dr Katarzyna
Pawelec, dr Barbara Jakubczak**,
natomiast dyplomy honorowe:
**prof. dr hab. Maria Wąsik, prof.
dr hab. Michał Matysiak, dr
Małgorzata Kaczorowska, mgr
inż. Katarzyna Popko, mgr inż.
Elżbieta Górską**.

Nagrodę naukową zespołową
II stopnia za cykl prac poświęco-
ny leczeniu dzieci z hemofilią A
uzyskali: **dr hab. Anna Klukow-
ska, dr Paweł Łaguna**.

**Prof. dr hab. Hanna Szajew-
ska** oraz **dr Andrea Horvath-
Stolarczyk** zostały uhonorowa-
ne nagrodą naukową zespołową
II stopnia za cykl publikacji doty-
czących żywienia dzieci.

Nagrodę naukową zespołową
II stopnia za cykl prac dotyczą-
cych patofizjologii i problemów
klinicznych związanych z prze-
szczepianiem wątroby otrzymali
**prof. dr hab. Paweł Nyckowski,
dr hab. Tadeusz Wróblewski,
dr hab. Krzysztof Zieniewicz,
dr Waldemar Patkowski**, a dy-
plomy honorowe: **prof. dr hab.
Bogdan Michałowicz, dr hab.
Rafał Paluszkiwicz, dr Oskar
Kornasiewicz, lek. Bartosz
Cieślak, lek. Piotr Hevelke,
lek. Michał Korba, lek. Piotr
Smoter**.

Za cykl 9 prac anglojęzycz-
nych dotyczących techniki chi-
rurgicznej pobierania i trans-
plantacji, obrazowania trzustki
przeszczepionej, modyfikacji
leczenia immunosupresyjnego,
zmian metabolicznych u biorcy
przeszczepu oraz oceny wyni-
ków wczesnych i odległych po
transplantacji nagrodę naukową
zespołową II stopnia uzyskali:

**prof. dr hab. Jacek Szmidt, dr
Marianna Bąk, dr Laretta Gra-
bowska-Derlatka, dr hab. Zbi-
gniew Gałązka i dr hab. Tade-
usz Grochowiecki**.

Nagrodę naukową zespołową
II stopnia za cykl badań doty-
czących oceny czynności układu
oddechowego u chorych podda-
wanych zabiegom endoskopo-
wym oraz kwalifikowanych do
transplantacji wątroby otrzymał
zespół w składzie: **dr Rafał Kren-
ke, dr Tadeusz Przybyłowski,
dr Adam Fangrat**, dyplomy ho-
norowe przyznano: **prof. dr hab.
Ryszardzie Chazan i prof. dr
hab. Markowi Krawczykowi**.

Za publikację pt. „Probiotics
in the prevention of antibiotic-
associated diarrhea in children:
a meta-analysis of randomized
controlled trials” nagrodę nauko-
wą zespołową II stopnia otrzy-
mał: **prof. dr hab. Andrzej Ra-
dzikowski**, natomiast dyplomy
honorowe wręczono: **prof. dr hab.
Hannie Szajewskiej, lek. Marko-
wi Ruszczyńskiemu**.

Nagrodę naukową zespołową
II stopnia za prace: „Molecular
background of polyendocrino-
pathy-candidiasis-ectodermal
dystrophy syndrome in a Polish
population: novel AIRE muta-
tions and an estimate of disease
prevalance”; „Congenital anom-
alies and developmental delay in
a boy with double chromosome
6 derived supernumerary mar-
ker” przyznano **dr hab. Pawło-
wi Krajewskiemu, dr Dorocie
Gieruszczak-Białek, dr Agacie
Skórcie**, natomiast dyplomy ho-
norowe otrzymali: **prof. dr hab.
Lech Korniszewski, dr hab. Ra-
fał Płoski, dr Monika Ołdak,
mgr Joanna Brycz-Witkowska**.

Za pracę pt: „Meta-analy-
sis: Smectite in the treatment
of acute infectious diarrhoea

in children” nagrodę naukową zespołową II stopnia otrzymał **dr Piotr Dziechciarz**, natomiast dyplomy honorowe: **prof dr hab. Hanna Szajewska, dr Jacek Mrukowicz**.

Nagrodą naukową zespołową II stopnia za prace naukowe publikowane w czasopismach zagranicznych, m.in. „C-reactive protein in patients with coexistent periodontal disease and acute coronary syndromes” oraz „The effects of the initial treatment phase and of adjunctive low-dose doxycycline therapy on clinical parameters and MMP-8, MMP-9, and TIMP-1 levels in the saliva and peripheral blood of patients with chronic periodontitis” została uhonorowana **prof. dr hab. Renata Górka**, a dyplomy honorowe otrzymali: **prof. dr hab. Grzegorz Opolski, dr Małgorzata Nędzi-Góra, dr hab. Krzysztof Filipiak, Maciej Czerniuk**.

Za pracę oryginalną pt. „Urine cytokines profile in renal transplant with asymptomatic bacteriuria” nagrodę zespołową naukową II stopnia otrzymali: **dr Michał Cisek, dr Irena Bartłomiejczyk, dr Krzysztof Mucha**.

Dr Dominika Nowis oraz **prof. dr hab. Jakub Gołąb** zostali uhonorowani nagrodą zespołową naukową II stopnia za współautorstwo pracy pt. „Heme oxygenase-1 (HO-1) protects tumor cells against photodynamic therapy-mediated cytotoxicity”.

Zespół w składzie: **prof. dr hab. Anna Barańczyk-Kuźma, dr Magdalena Kuźma-Kozakiewicz** oraz **dr Zygmunt Jamrozik**, został uhonorowany nagrodą zespołową naukową II stopnia za współautorstwo trzech publikacji: „Activity and expression of glutathione S-transferase pi in

patients with amyotrophic lateral sclerosis”, „Zmiany w ekspresji izoform białka tau w mózgu myszy w zależności od wieku” oraz „Tau Isoforms Expression in Transgenic Mouse Model of Amyotrophic Lateral Sclerosis”, natomiast dyplomami honorowymi zostali wyróżnieni: **mgr Ewa Usarek** oraz **mgr Beata Kazmierczak**.

Nagrodę zespołową naukową II stopnia przyznano **dr Marcie Wróblewskiej**, dyplomy honorowe **prof. dr hab. Mirosławowi Łuczakowi, mgr Halinie Marchel** oraz **mgr Jolancie Rudnickiej**, za współautorstwo cyklu prac dotyczących pałeczek niefermentujących, a szczególnie *Acinetobacter*.

Za współautorstwo pracy pt. „Glutathione and GSH-dependent enzymes in patients with liver cirrhosis and hepatocellular carcinoma” oraz pracy pt. „Wpływ kwercetyny na powstawanie anomalii plemnikowych u myszy”, nagrodą zespołową naukową III stopnia zostali wyróżnieni **dr hab. Hanna Czeczot, dr Michał Skrzycki** oraz **mgr Dorota Ścibior**, natomiast dyplomem honorowym **mgr Małgorzata Podsiad**.

Nagroda zespołowa naukowa III stopnia przyznana została **prof. dr hab. Ewie Bar-Andziak, prof. dr hab. Leszkowi Królickiemu, dr Marii Płazińskiej, dr Magdalenie Bogdańskiej** oraz **dr Wiesławowi Grzesiukowi** za współautorstwo pracy pt. „DNA damage and its repair in lymphocytes and thyroid nodule cells during radioiodine therapy in patients with hyperthyroidism”, pozostali współautorzy otrzymali dyplomy honorowe, a są nimi: **prof. dr hab. Elżbieta Grzesiuk, dr hab. Marcin Kruszewski, mgr Jadwiga Nieminuszczycy** oraz **Teresa Iwanienko**.

Dr Dagmara Mirowska-Guzel za osiągnięcia naukowe w zakresie oceny wpływu dwóch tkanek metyloprednizolonu na parametry immunologiczne krwi obwodowej u chorych na stwardnienie rozsiane leczonych z powodu rzutu, uzyskała nagrodę zespołową naukową III stopnia, natomiast dyplomy honorowe również za w/w osiągnięcia otrzymali: **prof. dr hab. Anna Członkowska, prof. dr hab. Andrzej Członkowski, dr Jadwiga Kruszewska, dr Katarzyna Kurowska, dr Janusz Skierski, mgr Mirosława Koronkiewicz** oraz **lek. Wojciech Wicha**.

Nagrodę naukową zespołową III stopnia za syntezę i badania lipofilowości aminoalkilowych pochodnych azatricykloundekanu oraz triazoli uzyskali: **prof. dr hab. Jerzy Kossakowski, dr Mariola Krawiecka, dr Marta Strudze, mgr Bożena Kuran**, natomiast dyplomy honorowe otrzymali: **prof. dr hab. Maria Dobosz, prof. dr hab. Anna Kozioł, prof. dr hab. Monika Waksmundzka-Hajnos, prof. dr hab. Dariusz Matosiuk, dr Krystyna Stępiak, dr Anna Hawrył, mgr Urszula Kijowska-Murak, mgr Izabela Dyała**.

Zespół w składzie: **dr Dorota Dziewulska, dr Beata Zakrzewska-Pniewska, dr Piotr Janik** oraz **lek. Aleksandra Podlecka-Piętowska** został uhonorowany nagrodą zespołową III stopnia za współautorstwo cyklu prac dotyczących stwardnienia zanikowego bocznego.

Dr Agnieszka Ehrmann-Jós-ko oraz **prof. dr hab. Jacek Muszyński** otrzymali nagrodę zespołową naukową III stopnia za cykl prac dotyczących zależności pomiędzy cukrzycą i zmianami lipidowymi osocza a rakiem jelita grubego. Dyplomy honorowe

za w/w prace otrzymali: **dr Barbara Górnicka**, **dr Jolanta Siemińska**, **dr Bogna Ziarkiewicz-Wróblewska**, **lek. Bartłomiej Ziółkowski**.

Nagrodę zespołową naukową III stopnia wręczono **dr Magdalenie Mielczarek-Pucie** oraz **mgr Alicji Chrzanowskiej** za współautorstwo pracy pt. „Arginase as a useful factor for the diagnosis of colorectal cancer liver metastases”, natomiast pozostali współautorzy otrzymali dyplomy honorowe – **prof. dr hab. Anna Barańczyk-Kuźma**, **dr Dorota Ścibor**, **dr Anna Skwarek**, **dr Fathi Ashamiss** oraz **lek. Katarzyna Lewandowska**.

Za współautorstwo artykułu pt. „TNF- α Production-enhancing Activity of 2-(1-Adamantylamino)-6-methylpyridine (AdAMP) in Cultures of Human Normal and Neoplastic Cells”, nagrodę zespołową naukową III stopnia wyróżnieni zostali: **prof. dr hab. Maria Nowaczyk** oraz **dr hab. Witold Lasek**, natomiast dyplomy honorowe przyznano **prof. Zygmuntowi Kazimierzczukowi**, **dr Monice Kasprzyckiej**, **dr Tomaszowi Świtaj**, **mgr Annie Jakubowskiej** oraz **dr Jackowi Sieńko**.

Zespół w składzie: **prof. dr hab. Leszek Bablok**, **dr hab. Mirosław Wielgoś**, **dr Dorota Bomba-Opoń** oraz **dr Stanisław Frącki**, otrzymał nagrodę zespołową naukową III stopnia za współautorstwo cyklu prac poświęconych zespołowi Klinofelera, natomiast dyplomy honorowe otrzymali pozostali współautorzy: **prof. dr hab. Longin Marianowski**, **prof. dr hab. Maciej Czaplicki**, **prof. dr hab. Paweł Kamiński** oraz **dr Tomasz Rokicki**.

Dr Dorota Radomska-Leśniewska otrzymała nagrodę

zespołową naukową trzeciego stopnia za współautorstwo pracy pt. „Influence of N-acetylcysteine on ICAM-1 expression and IL-8 release from endothelial and epithelial cells”, a współautorom: **prof. dr hab. Janowi Zielińskiemu**, **prof. dr hab. Wilfridowi de Backer**, **dr hab. Urszuli Demkow**, **dr Annie Sadowskiej** oraz **dr Fransowi van Overveldowi** przyznano dyplomy honorowe.

Za współautorstwo dwóch prac dotyczących bakterii *Clostridium difficile*, ważnej jako niebezpieczny patogen dla ludzi, nagrodę naukową zespołową III stopnia uzyskała **dr Hanna Pituch**, natomiast dyplomy honorowe otrzymali **prof. dr hab. Mirosław Łuczak**, **dr Piotr Obuch-Woszczatyński** oraz **mgr Dorota Wultańska**.

Nagrodę zespołową naukową III stopnia uhonorowany został **dr Marek Kujawa** za współautorstwo pracy pt. „Temporal/spatial expression and efflux activity of ABC transporter, P-glycoprotein/Abcb1 isoforms and Bcrp/Abcg2 during early murine development”, zaś dyplomy honorowe otrzymali pozostali współautorzy: **prof. dr hab. Wojciech Sawicki**, **prof. dr hab. Cezary Kowalewski**, **dr Anna Hyc**, **dr Ewa Jankowska-Steifer** oraz **dr Ewa Mystkowska-Bączkowska**.

Za całokształt pracy dydaktycznej nagrodą indywidualną dydaktyczną II stopnia została uhonorowana **dr Małgorzata Niesłuchowska**.

Prof. dr hab. Mieczysław Chmielik otrzymał nagrodę dydaktyczną indywidualną II stopnia za autorstwo rozdziału pt. „Choroby nosa, zatok przynosowych, gardła, krtani i uszu” w podręczniku „Pediatria” t. 2.

Prof. dr hab. Danuta Śliwnik-Janeczko uzyskała nagrodę indywidualną dydaktyczną II stopnia za osiągnięcia dydaktyczne w zakresie chorób wewnętrznych – diabetologii

Lek. Urszula Swoboda-Rydz otrzymała nagrodę indywidualną dydaktyczną II stopnia za wzorowe prowadzenie zajęć ze specjalistycznego języka angielskiego, ze szczególnym uwzględnieniem przygotowania skryptu „English for Radiologic Technologists” Part One i Part Two na podstawie opracowanego przez autorkę programu nauczania języka angielskiego na kierunku elektroradiologia oraz udziału w pracach Rady Pedagogicznej tego kierunku.

Za całokształt pracy dydaktycznej nagrodę indywidualną dydaktyczną przyznano **dr Bognie Marchlewskiej**.

Dr Krystyna Thun-Szretter została uhonorowana nagrodą indywidualną dydaktyczną III stopnia za wzorowe nauczanie radiologii stomatologicznej na przed- i podyplomowych studiach I WL – kierunku stomatologia, higiena stomatologiczna i elektroradiologia.

Nagrodę indywidualną dydaktyczną III stopnia otrzymał **dr Bogusław Najnigier** za przygotowanie programów komputerowych zawierających bazę danych o leczeniu chorych, wykorzystywaną w programie dydaktycznym Kat. i Klin. Chirurgii Ogólnej, Transplantacyjnej i Wątroby.

Za współautorstwo podręcznika pt. „Opieka farmaceutyczna w nadciśnieniu tętniczym. Wybrane zagadnienia dla aptekarzy” nagrodę indywidualną dydaktyczną III stopnia otrzymał **dr Mariusz Jasik**.

Za całokształt pracy dydaktycznej, a w szczególności za działalność organizacyjną w Radach Pedagogicznych nagrodą indywidualną dydaktyczną III stopnia została uhonorowana **dr Maria Anna Nowakowska**.

Za prowadzenie i przygotowanie do Mistrzostw Polski Uczelni Medycznych drużyn koszykówki mężczyzn i koszykówki kobiet, które zajęły pierwsze miejsca i zdobyły tytuły mistrzów Polski na XXIV Mistrzostwach Polski Uczelni Medycznych w 2007 roku nagrodę indywidualną dydaktyczną III stopnia otrzymał **mgr Jacek Szczepański**.

Nagrodą indywidualną dydaktyczną III stopnia zostali wyróżnieni również:

- **Dr Marek Marcyniak** za całokształt pionierskiej, nowatorskiej w skali kraju edukacji studentów I Wydziału Lekarskiego i Wydziału Nauki o Zdrowiu – kierunek położnictwo w zakresie seksuologii, seksiatrii i planowania rodziny.
- **Dr Ewa Jankowska-Steifer** za długoletnią pracę w Radzie Pedagogicznej II roku I Wydziału Lekarskiego oraz ogromny wkład w opracowanie nowych programów dydaktycznych dla studentów Akademii Medycznej w Warszawie.
- **Dr Anna Hyc** za długoletnią pracę w Radzie Pedagogicznej I roku I Wydziału Lekarskiego oraz doskonałą organizację egzaminu końcowego z histologii dla studentów Akademii Medycznej w Warszawie.

Zespół Katedry i Zakładu Mikrobiologii Lekarskiej w składzie: **dr hab. Alicja Rokosz, dr Anna Sawicka-Grzelak, dr Maciej Przybylski** oraz **dr Piotr Obuch-Woszczyński**, otrzymał nagrodę dydaktyczną zespołową I

stopnia za wieloletnie wzorowe prowadzenie kursów z zakresu diagnostyki beztlenowców oraz diagnostyki zakażeń wirusowych dla lekarzy, diagnostów laboratoryjnych i mikrobiologów, a **prof. dr hab. Felicja Meisel-Mikołajczyk, dr Hanna Pituch, dr Marta Wróblewska, dr Andrzej Dworczyński, dr Mirosław Kobus** i **mgr Ewa Krawczyk** otrzymali dyplomy honorowe.

Za autorstwo podręcznika pt. „Choroby naczyń – poradnik lekarza rodzinnego” nagrodę zespołową dydaktyczną I stopnia otrzymał **prof. dr hab. Maciej Skórski**, a dyplomy honorowe **prof. dr hab. Grzegorz Opolski, prof. dr hab. Mirosław Dłużniewski, prof. dr hab. Artur Mamcarz** oraz **dr hab. Krzysztof Filipiak**.

Zespół w składzie: **prof. dr hab. Maciej Czaplicki, prof. dr hab. Andrzej Borkowski, dr Piotr Radziszewski, dr Ryszard Hanecki, dr Jędrzej Michalec, dr Piotr Kryst, dr Cezary Torz, dr Tomasz Borkowski** oraz **dr Piotr Dobroński** otrzymał nagrodę zespołową dydaktyczną I stopnia za współautorstwo, opracowanie i wydanie podręcznika dla studentów medycyny pt. „Urologia”.

Za zajęcie przez zespół Kliniki Chirurgii Czaszkowo-Szczękowo-Twarzowej, Chirurgii Jamy Ustnej i Implantologii pierwszego miejsca w rankingu studentów Oddziału Stomatologii I Wydziału Lekarskiego na temat oceny pracy dydaktycznej w roku akademickim 2006/2007 przyznano nagrodę zespołową dydaktyczną I stopnia **prof. dr hab. Januszowi Piekarczykowi, dr Danucie Samolczyk-Wanyura, dr Pawłowi Chomickiemu, dr Maciejowi Jagielakowi, dr Pawłowi Zawadzkiemu, lek.**

stom. Piotrowi Piekarczykowi, lek. stom. Michałowi Szałwińskiemu, lek. stom. Konradowi Walerzakowi.

Prof. dr hab. Marii Borszewskiej-Kornackiej, dr Renacie Bokiniec oraz **dr Justynie Tołłoczko** przyznano nagrodę zespołową dydaktyczną I stopnia za zajęcie przez Zespół Kliniki Neonatologii II Katedry Położnictwa i Ginekologii pierwszego miejsca w rankingu studentów I WL, dotyczącym oceny pracy dydaktycznej w roku akademickim 2006/2007.

Nagrodę zespołową dydaktyczną II stopnia otrzymała **prof. dr hab. Barbara Grytner-Zięcina, dr Danuta Szelenbaum-Cielecka** oraz **dr Monika Turkowicz** za współautorstwo podręcznika pt. „Parasitology for medical students”.

Dr hab. Leopold Wagner oraz **dr Konrad Małkiewicz** otrzymali nagrodę zespołową dydaktyczną III stopnia za opracowanie publikacji pt. „Wybielanie zębów żywych”, **dr hab. Leopold Wagner** został uhonorowany również za modyfikację programów zgodnych ze standardami w zakresie technik dentystycznych i wzorowe sprawowanie funkcji Pełnomocnika Dziekana w tym zakresie.

Za wzorowe prowadzenie nauczania, opracowanie nowych programów dla III, IV i V roku Oddziału Stomatologii oraz I i II roku studiów licencjackich – higiena stomatologiczna – nagrodę zespołową dydaktyczną III stopnia otrzymał **dr Jan Kowalski**, a dyplomy honorowe **prof. dr hab. Renata Górską, dr Anna Nowakowską, lek. Olga Androsz, lek. Agnieszka Dolegacz-Bączkowska, lek. Ewa Ganowicz, lek. Jarosław Krajewski.**

Nagroda zespołowa dydaktyczna III stopnia została przyznana **prof. dr hab. Longinie Kłosiewicz-Latoszek** za współ-

autorstwo i redakcję, natomiast **dr Irenie Kosińskiej, dr Alicji Ostrowskiej** oraz **dr Annie Ziółkowskiej** za współautorstwo

skryptu pt. „Środowiskowe czynniki zdrowia w zarysie”.

Nagrody JM Rektora dla Nauczycieli Akademickich II Wydziału Lekarskiego

Nagrody indywidualne organizacyjne II stopnia przyznano:

- **Prof. dr hab. Piotrowi Ciostkowi** za wzorowe sprawowanie funkcji Prodziekana II WL, przewodniczącego Komisji Rekrutacyjnej na II WL oraz zaangażowanie w opiekę i prowadzenie spraw studenckich pierwszych trzech lat studiów.
- **Prof. dr hab. Włodzimierzowi Sawickiemu** za wzorowe sprawowanie funkcji Prodziekana II WL, zaangażowanie w opiekę i prowadzenie spraw studenckich na roku IV i VI oraz wzorową organizację procedur związanych z nadawaniem stopni i tytułów naukowych.
- **Dr hab. Waldemarowi Koszewskiemu** za zaangażowanie w pełnieniu funkcji Prodziekana II WL, przewodniczącego Oddziałowej Komisji Rekrutacyjnej, promowanie w krajach Bliskiego Wschodu studiów medycznych w języku angielskim oraz zaangażowanie w rozwój 4-letniego i 6-letniego programu studiów.

Prof. dr hab. Jerzemu Jurkiewiczowi została przyznana nagroda indywidualna dydaktyczna III stopnia za opiekę nad działalnością naukową i dydaktyczną Oddziału Fizjoterapii II WL.

Dr Dariusz Białoszewski otrzymał nagrodę indywidualną dydaktyczną II stopnia za organizację i przeprowadzenie ogólnopolskiego studenckiego

sympozjum naukowego „Wiosna z fizjoterapią”.

Nagrodę indywidualną dydaktyczną II stopnia otrzymał **dr hab. Krzysztof Cendrowski** za całokształt działalności w zakresie organizacji i koordynacji pracy Studenckiego Koła Naukowego, jak również za opracowanie i wdrożenie programów dydaktycznych dla studentów Oddziału Fizjoterapii.

Za opracowanie nowych procedur i pomocy dydaktycznych w zakresie nauczania zasad i metod rehabilitacji w chorobach ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego w ramach przedmiotów „fizjoterapia w neurologii” i „praktyki zawodowe w klinice neurologii”, ich wdrożenia i wzorowego prowadzenia, nagrodę indywidualną dydaktyczną III stopnia otrzymał **mgr Daniel Malczewski**.

Nagrodę zespołową naukową II stopnia za cykl prac dotyczących zastosowania ultrasonografii w diagnostyce laryngologicznej otrzymał **dr hab. Kazimierz Szopiński**, a dyplomy honorowe odebrali **prof. dr hab. Wiesław Jakubowski** i **dr Ewa Białek**.

Za oryginalne prace opublikowane w 2006 roku z zakresu patofizjologii krążenia pozaustrojowego w korekcji wad wrodzonych serca u dzieci nagrodę naukową III stopnia otrzymali **prof. dr hab. Sławomir Maśliński**, a dyplomy honorowe – **prof. dr hab. Danuta Maślińska, prof. dr hab.**

Maciej Karolczak, dr Barbara Motylewicz, dr Elżbieta Wojtecka-Lukasik, dr Ewa Rogala, Leszek Bęc, dr Mariusz Gujski.

Nagroda zespołowa naukowa III stopnia przyznana została: **prof. dr hab. Danucie Maślińskiej, dr hab. Dariuszowi Szukiewiczowi** oraz **lek. Grzegorzowi Szewczykowi**, dyplomy honorowe otrzymali **dr Waław Śmiertka, lek. Jakub Klimkiewicz** oraz **Michał Pyzlak** za publikacje dotyczące roli histaminy w procesach fizjologicznych związanych z rozrodem.

Prof. dr hab. Andrzej Marciński został uhonorowany nagrodą indywidualną dydaktyczną II stopnia za cykl publikacji i wykładów o tematyce „Zespół dziecka krzywdzonego – następstwa urazów nieprzypadkowych u dzieci”.

Zespół Kliniki Chorób Zakaźnych Wieku Dziecięcego pod kierownictwem **prof. dr hab. Magdaleny Marczyńskiej**, w składzie: **Małgorzata Aniszewska, dr Sabina Dobosz, dr Ewa Duszczyk, dr Barbara Kowalik-Mikołajewska, dr Jolanta Popielska, dr Małgorzata Szczepańska-Putz, dr Ewa Talarek, lek. Agnieszka Ołdakowska** otrzymał nagrodę zespołową dydaktyczną I stopnia za zajęcie I miejsca w rankingu studentów II WL, dotyczącym oceny pracy dydaktycznej w roku akademickim 2006/2007, a **lek. Maria Pokorska-Lis** odebrała dyplom honorowy.

Za opracowanie skryptu pt. „Zarys propedeutyki pediatrii” nagrodę zespołową dydaktyczną I stopnia otrzymali: **prof. dr hab. Bożena Werner, prof. dr hab. Tomasz Wolańczyk, dr Małgorzata Gołąbek, dr Beata Kucińska, dr Anna Piórecka-Makuła, dr Agnieszka Tomik, dr Barbara Wójcicka-Urbańska, dr Tomasz Floriańczyk, lek. Radosław Pietrzak**, oraz dyplomy honorowe uzyskali **prof. dr hab. Maria Wróblewska-Kałużewska i lek. Katarzyna Penconek**.

Dr hab. Jarosław Wysocki uzyskał nagrodę zespołową dydaktyczną I stopnia za zajęcie przez zespół Kliniki Otolaryngologii i Rehabilitacji I miejsca w rankingu studentów Oddziału Fizjoterapii II WL, dotyczącym oceny pracy dydaktycznej w roku akademickim 2006/2007, natomiast **prof. dr hab. Henryk Skarżyński, dr Joanna Szuchnik, dr Agata Szkielkowska, dr Grażyna Bartnik, dr Artur Lorens, lek. Anna Piotrowska oraz mgr Krzysztof Krasucki**, osoby ściśle współpracujące z Kliniką, otrzymały dyplomy honorowe.

Nagroda zespołowa dydaktyczna II stopnia za redakcję i opracowanie cyklu 12 prac poświęconych stabilizacji zewnętrznej metodą Dynastab, opublikowanych w Medical Science Review-Ortopedia, została przyznana **prof. dr hab. Jarosławowi Deszczyńskiemu, dr Helenie Deszczyńskiej, dr Pawłowi Michalskiemu, dr Arturowi Stolarczykowi**, a dyplomy honorowe otrzymali: **prof. dr hab. Włodzimierz Choromański, dr Piotr Nowak, dr Janusz Karpiński, dr Marcin Ziółkowski, lek. Paweł Kołodziejcki**.

Nagrody JM Rektora dla Nauczycieli Wydziału Farmaceutycznego

Nagrodę indywidualną organizacyjną II stopnia otrzymali:

- **Prof. dr hab. Jan Pachecka** za opracowanie i wdrożenie programu uzupełniających studiów magisterskich na kierunku analityka medyczna.
- **Prof. dr hab. Andrzej Tokarz** za zaangażowanie w organizację według nowej formy konkursu prac magisterskich na Wydziale Farmaceutycznym.

Dr hab. Małgorzata Kozłowska-Wojciechowska otrzymała nagrodę naukową indywidualną III stopnia za publikację pt. „Are young women with Turner syndrome at greater risk of coronary artery disease (CAD)?”

Dr Anna Kiss uzyskała nagrodę naukową indywidualną III stopnia za autorstwo prac w języku angielskim z dziedziny farmacji – specjalność farmakognozja.

Nagrodę naukową zespołową I stopnia za cykl publikacji dotyczących zastosowania biotestów w ocenie ekotoksyczności leków oraz próbek środowiskowych przyznano **dr Grzegorzowi Na-**

łęcz-Jaweckiemu, natomiast dyplomy honorowe otrzymali **prof. dr hab. Józef Sawicki, prof. dr hab. Krzysztof Ulfig, dr hab. Grażyna Płaza, dr Przemysław Drzewicz**.

Dr hab. Agnieszce Pietrosiuk, dr Katarzynie Sykłowskiej-Baranek, mgr Natalii Urbańskiej przyznano nagrodę naukową zespołową II stopnia za publikacje z dziedziny biotechnologii roślin leczniczych, natomiast dyplomy honorowe wręczono: **prof. Mirosławie Goleniowskiej-Furman, mgr Monice Zych, mgr Monice Kuźmie oraz mgr Ewie Jaroszyk**.

Nagrodę naukową zespołową II stopnia za pracę pt. „Glycoprotein hypersecretion alters cell wall in Trichoderma reesei strains expressing the Saccharomyces cerevisiae dolichylphosphate mannose synthase gene” nadano **dr Agnieszce Laudy**, natomiast dyplomy honorowe otrzymali: **prof. Grażyna Palamarczyk, dr hab. Joanna Stefania Kruszewska, dr hab. Ewa Zdebska, dr Urszula Perlińska-Lenart, mgr inż. Jacek Orłowski**.

Nagrodę naukową zespołową II stopnia za cykl prac dotyczących poszukiwań nowych chemioterapeutyków w grupie pochodnych bis-amidyn, bis-indoli oraz amidów (Σ IF=7,065) otrzymał zespół w składzie: **prof. dr hab. Dorota Maciejewska, dr Barbara Krassowska-Świebicka, dr Paweł Kaźmierczak, mgr Teresa Żołek, mgr Joanna Trykowska**, natomiast dyplomy honorowe uzyskali: **dr Maria Niemyjska, mgr Jerzy Żabiński, dr hab. Magdalena Maj-Żurawska, Iwona Szpakowska**.

Za publikację pt. „Cypermethrin alters Glial Fibrillary Acidic Protein levels in the rat brain”, „Polychlorinated biphenyls alter expression of alfa-synuclein, synaptophysin and parkin in the rat brain”, nagrodą naukową zespołową II stopnia uhonorowano **prof. dr hab. Mirosławą Szutowskiego oraz mgr Marcina Koterasa**, natomiast dyplomy honorowe otrzymali **prof. Bengt Winblad, prof. dr hab. Eirikur Benedikz, dr Katarzyna Małkiewicz, dr Ronnie Folkesson oraz mgr Roma Mohammed**.

Nagrodę naukową zespołową III stopnia za pracę pt. „Efficiency of $^1\text{H} \rightarrow 31\text{P}$ NMR cross-polarization in bone apatite and its mineral standards” otrzymali **prof. dr hab. Waław Kołodziejki, dr Agnieszka Kafłak**, natomiast dyplomy honorowe **prof. dr hab. Andrzej Górecki, prof. dr hab. Anna Śłószarczyk, dr Dariusz Chmielewski**.

Nagrodę naukową zespołową III stopnia za publikację pt. „Synthesis of New hexahydro-and octahydropyrido[1,2-c]pyrimidine derivatives with and arylpiperazine moiety as ligands for 5-HT_{2A} receptors” otrzymał **mgr Marek Król**, natomiast dyplomy honorowe odebrali **prof. dr hab. Franciszek Herold, prof. Gabriel Nowak, dr Jerzy Kleps**.

Prof. dr hab. Iwona Wawer, dr Michał Wolniak, mgr Katarzyna Paradowska za badania substancji izolowanych z roślin metodą NMR ciała stałego zdobyli nagrodę naukową zespołową III stopnia, zaś dyplomami honorowymi wyróżniono: **prof. dr hab. Jana Gudeja oraz dr Michała Tomczyka**.

Nagrodę naukową zespołową III stopnia za opublikowanie pracy pt.: „RP-HPLC determination of paraxonase 3 activity in human blood serum” otrzymał **dr Piotr Suchocki**, natomiast dyplomy honorowe uzyskali **prof. dr hab. Jan Pachecka, dr Zofia Suchocka, mgr Joanna Swatowska**.

Nagrody indywidualne dydaktyczne III stopnia przyznano:

- **dr Zofii Świstun** za całokształt pracy dydaktycznej,
- **dr Zofii Suchockiej** za opracowanie programu i metod nauczania biochemii na kierunku studiów analityka medyczna i wdrożenie ich do realizacji,

- **mgr Agnieszce Białek** za ogromne zaangażowanie i pełną inspiracji pracę na rzecz działalności Koła Naukowego „Bromatos”, a szczególnie za udział w pracach organizacyjnych dotyczących obozu naukowego organizowanego na bazie Warsztatów Archeologicznych,
- **dr Ewie Skarżyńskiej** za wdrożenie systemu kształcenia podyplomowego diagnostów laboratoryjnych na Wydziale Farmaceutycznym z Oddziałem Analityki Medycznej AM w Warszawie,
- **mgr Marcinowi Łukasikowi** za wprowadzenie nowej formy zajęć dydaktycznych: „Oznaczenie paracetamolu w surowicy krwi metodą wysokosprawnej chromatografii cieczowej”.

Nagrodę dydaktyczną zespołową I stopnia za pierwsze miejsce w rankingu studentów Wydziału Farmaceutycznego, dotyczącym oceny pracy dydaktycznej w roku akademickim 2006/2007 otrzymali: **prof. dr hab. Franciszek Herold, dr Andrzej Chodkowski, dr Jerzy Kleps, dr Marzena Klimaszewska**, natomiast dyplom honorowy wręczono **dr Jadwidze Turło**.

Nagrodę dydaktyczną zespołową I stopnia za 10-letni udział w Festiwalu Nauki – renomowanej imprezie popularyzującej wiedzę wśród młodzieży oraz naszą uczelnię otrzymali: **dr Barbara Chałasińska, dr Hanna Ołędzka, dr Andrzej Zimniak**, dyplom honorowy odebrał **dr Grzegorz Nałęcz-Jawecki**.

Nagrodę zespołową dydaktyczną II stopnia za udział w realizacji przedmiotu biotechnologia farmaceutyczna zgodnie z nowymi standardami, z udziałem studentów piątego roku farmacji ze

wszystkich fakultatywnych bloków programowych otrzymała **dr Jadwiga Turło**, natomiast dyplomy honorowe odebrali **prof. dr hab. Franciszek Herold, dr Marzena Klimaszewska oraz dr Andrzej Chodkowski**.

Nagrodę dydaktyczną zespołową II stopnia za opracowanie i wznowienie skryptu pt: „Ilościowa Analiza Środków Leczniczych” otrzymali: **dr Anna Dzierzgowska-Szmidt, dr Anna Goldnik, dr Dorota Marszałek, dr Elżbieta Pirianowicz-Chaber, dr Iwona Szłaska, mgr Monika Grudzień, mgr Iwona Winiecka, mgr Luiza Fedorowicz, mgr Magdalena Bodnar-Broniarczyk**, natomiast dyplom honorowy wręczono **prof. dr hab. Ryszardowi Paruszewskiemu**.

Nagrodę dydaktyczną zespołową III stopnia za opracowanie dokumentacji akredytacyjnej Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Analityki Medycznej dla Państwowej Komisji Akredytacyjnej do prowadzenia studiów na kierunku analityka medyczna otrzymali **dr Piotr Tomaszewski, dr Grażyna Sygitowicz, mgr Grażyna Kubiak-Tomaszewska**, natomiast dyplom honorowy przyznano **Beacie Spychalskiej**.

Nagrodę dydaktyczną zespołową III stopnia za opracowanie trzech skryptów do ćwiczeń i seminariów z mikrobiologii dla studentów III roku Wydziału Farmaceutycznego oraz Oddziału Analityki Medycznej uzyskali **dr Joanna Stefańska, dr Bohdan Starościak, dr Renata Wolinowska, mgr Agnieszka Szmytkowska, mgr Izabella Maciąg**, natomiast dyplom honorowy wręczono **dr Tomaszowi Zarębie**.

Nagrodę dydaktyczną zespołową III stopnia za opracowanie i wdrożenie trzech nowych programów dydaktycznych oraz przygotowanie dwóch nowych

skryptów z zakresu Technologii Postaci Leku Recepturowego otrzymali: **prof. dr hab. Edmund Sieradzki**, **dr Ewa Siedlecka**, **mgr Małgorzata Katarzyna**

Zdzieborska, natomiast dyplom honorowy otrzymała **dr Barbara Chałasińska**.

Nagrody JM Rektora dla Nauczycieli Wydziału Nauki o Zdrowiu

Nagrodę indywidualną organizacyjną II stopnia otrzymali:

- **Prof. dr hab. Jacek Przybylski** za zaangażowanie w pełnieniu funkcji Prodziekana Wydziału Nauki o Zdrowiu, a w szczególności prace związane z przygotowaniem wniosku do Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów Naukowych oraz opracowanie i wdrażanie programów nauczania do obowiązujących standardów na k. położnictwo.
- **Prof. dr hab. Bożena Tarchalska-Kryńska** za zaangażowanie w pełnieniu funkcji Prodziekana Wydziału Nauki o Zdrowiu, a w szczególności opracowanie przewodnika dydaktycznego dla studentów I stopnia k. ratownictwo medyczne, opracowanie zeszytu fakultatywnego z farmakologii, dostosowanie programów nauczania do standardów na kierunkach: ratownictwo medyczne i dietetyka (studia licencjackie) oraz opracowanie programów nauczania na studiach magisterskich na kierunku dietetyka.
- **Prof. dr hab. Bolesław Samoliński** za zaangażowanie w pełnieniu funkcji Prodziekana Wydziału Nauki o Zdrowiu, a w szczególności prace związane z otrzymaniem przez Wydział akredytacji na k. zdrowie publiczne oraz za opracowanie programów studiów zgodnie ze standardami, na kierunku zdrowie publiczne.

- **Prof. dr hab. Zdzisław Wójcik** za zaangażowanie w pełnieniu funkcji Prodziekana Wydziału Nauki o Zdrowiu, a w szczególności prace związane z przygotowaniem wniosku do Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów Naukowych, oraz wdrażanie programów nauczania dostosowanych do obowiązujących standardów na k. pielęgniarstwo.

Nagrodę indywidualną dydaktyczną I stopnia przyznano:

- **Mgr Agnieszce Kalinowskiej-Przybyłko** za stworzenie programu multimedialnego, dotyczącego nauki porodu fizjologicznego.
- **Dr Dariuszowi Kossonowi** za całokształt publikacji dydaktycznych z zakresu anestezjologii, intensywnej terapii oraz ratownictwa dla studentów i lekarzy.

Nagrodę indywidualną dydaktyczną III stopnia otrzymali:

- **Dr Beata Sińska** za przygotowanie przewodnika dydaktycznego dla studiów licencjackich na k. dietetyka, opracowanie planu i programu nauczania dla studentów studiów magisterskich oraz przewodnika dydaktycznego na k. dietetyka, jak również za prowadzenie studenckiego koła naukowego.
- **Dr Jarosław Czerwiński** za aktywny udział w stworzeniu i realizacji programu Studium

Koordinatorów Pobierania i Przeszczepiania Narządów.

Za redakcję i współautorstwo podręcznika dla studentów pt.: „Zarys fizjologii wysiłku fizycznego”, nagrodę zespołową dydaktyczną I stopnia otrzymała **dr Bożena Czarkowska-Pączek**, natomiast dyplomy honorowe przyznano: **prof. dr hab. Jackowi Przybylskiemu**, **prof. dr hab. Tomaszowi Gabrysiowi**, **dr Markowi Kujawie**, **dr Bartoszowi Foronczewiczowi** oraz **dr Krzysztofowi Mucha**.

Nagrodą zespołową dydaktyczną I stopnia zostali uhonorowani: **prof. dr hab. Andrzej Friedman**, **prof. dr hab. Katarzyna Rowińska-Marcińska** oraz **dr Dariusz Koziorowski** za zajęcie przez Zespół Kliniki Neurologii I miejsca w rankingu studentów Wydziału Nauki o Zdrowiu, dotyczącego oceny pracy dydaktycznej w roku akademickim 2006/2007.

Zespół w składzie: **mgr Barbara Mazurkiewicz**, **mgr Bożena Majkowska**, **mgr Joanna Piątkowska**, **mgr Beata Szyber** oraz **mgr Maria Rabiej**, otrzymał nagrodę zespołową dydaktyczną III stopnia za współudział w przygotowaniu IV części skryptu z zakresu położnictwa i ginekologii.